8554 A 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo
Cena 200 lir
Leto XXXIV. Št. 117 (10.029)
TRST, petek, 19. maja 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

NA VRHU TAJNIKOV STRANK SO SOCIALISTI PRISTALI NA SKUPNO RESOLUCIJO

ZAČETEK RAZPRAVE O JAVNEM REDU V ZBORNICI V ZNAKU OBNOVLJENE ENOTNOSTI VLADNE VEČINE

V ponedeljek nov vrh vladne večine za izbiro novega notranjega ministra Andreotti zagotovil, da vlada noče udrihati na slepo proti oporečnikom

RIM — «Potem ko je poslušala sporočilo predsednika vlade o umoru Alda Mora in pokolu njegovega spremstva, je zbornica odobrila zadržanje vlade, ki se je uprla ob podpori vseh stránk vladne večine in tudi drugih izsiljevanj teroristov». Zločinci so tudi «zavrnili vsak humanitarni poziv, zato je do teroristov tudi v bodoče potrebno slediti poti, ki naj bo v skladu z italijansko ustavno ureditvijo in republiško zakonitostjo».

Tak je enotno napisan dokument, s katerim se bo danes proti večeru zaključila parlamentarna debata o «zadevi Moro». Prihodnji teden bo Andreotti spregovoril tudi senatu, medtem ko bo v ponedeljek nov «vrh» tajnikov petih strank vladne večine odobril imenovanje novega notranjega ministra. Kandidature za to mesto so dokaj omejene: govori se o podtajniku KD Gaspariju, bivšem predsedniku preiskovalne komisije Martinazzoliju in bivšem vladnem komisarju v Furlaniji Zamberlettiju. Včerajšnji «vrh» tajnikov strank vladne večine s predsednikom Andreottijem se tega problema sploh ni dotaknil, ker so posvetili dolge tri ure razprave zadnji grožnji socialistov, da bodo v zbornici glasovali proti vladi v zvezi z izidom «zadeve Moro». Grožnjo so predstavniki PSI izrekli že v sredo zvečer, na srečanju načelnikov skupin, na «vrhu» pa so dosegli, da je zaključni dokument čimbolj meglen in brez posebne ostrine. Predvsem so socialisti zahtevali, naj Andreotti ne kritizira predloga o «samostojni pobudi države za rešitev Alda Mora», ki jo je Craxi sprožil v začetku maja. Sam Craxi se je oglasil z intervjujem za nemški časopis «Stern», v katerem zatrjuje, da je bil prepričal vodilje KD o utemeljenosti svoje pobude, po kateri naj bi državne oblasti pomilostile nekaj zaprtih brigadistov, ki «nimajo krvavih rok», vendar šele po osvoboditvi Alda Mora. Od tod torej tudi polemična ostrina, saj je jasno, da KD spričo zadržanja ostalih strank ni hotela slediti Craxijevim nasvetom, slednji pa je nameraval to ozadje razgaliti pred zbornicama.

Vendar voda ne burkajo samo socialisti. Predsedniku senatorske skupine KD Bartolomeiju so prinesli dokument, ki ga je podpisalo 118 osebnosti in med temi tudi 60 senatorjev KD. V njem zahtevajo takojšnjo razpravo o «zadevi Moro» tudi v senatu, čemur je Fanfani nemudoma ugodil. Obenem podpisniki zahtevajo tudi ustanovitev posebne parlamentarne preiskovalne komisije, ki naj bi v roku treh mesecev preverila utemeljenost očitkov, ki so bili izrečeni na račun vlade in notranjega ministrstva, kakor tudi namigo o «mračnem ozadju» dejavnosti teroristov. Dokument zveni kot kritika na račun vlade, čeprav se govori o «preverjanju očitkov». Prvi podpisnik pisma je sen. Cervone, ki velja za enega izmed najtesnejših prijateljev Morove družine.

Ni torej naključje, če se je Andreotti v zbornici znašel «med dvema ognjema». Po eni strani ni smel polemizirati s stališči socialistov, po drugi ni smel zaostriti odnosa do Morove družine, tako da mu ni preostalo drugega, kot da poda čimveč statističnih podatkov o nasilju in ponovi že znana stališča. Tudi o preiskavi ni smel, iz razumljivih razlogov, govoriti preveč. Sam je poudaril, da so nekatere stvari bile že objavljene, o tem, kar se trenutno dela pa ne sme govoriti, da bi ne prejudiciral itak labilnih podatkov, s katerimi razpolagajo sile javne varnosti. Pri tem je navedel številko, ki je sama po sebi dovolj zgovorna o tem, kako krvavo je potrebna Italiji reforma organov državne varnosti in policije še posebej. V dneh po Morovi ugrabitvi, tja do njegove smrti je vsak dan bilo mobiliziranih 21.500 agentov policije, karabinjerjev in finančne straže. Se pravi pičlih 10 odstotkov.

Določeno zaupanje v uspeh preiskav je vlila poslancem v zbornici vest, da so prejšnjo noč odkrili v Rimu dve skrivališči rdečih brigad.

Andreotti je uvodoma poudaril, da je zbornica že od samega začetka, 4. aprila, odobrila «odločno zadržanje vlade». Ta odločnost, je dodal Andreotti, pa še ni pomenila, da bi vlada ne smela poskusiti vse, kar je bilo mogoče za rešitev Alda Mora: «Zato pa je bilo vse zaman. Zaman humanitarni pozivi, zaman pobude, ki so se razbile ob zidu barbarstva zarotniške morilske skupine». Kar zadeva policijo in karabinjerje, je dodal Andreotti, velja poudariti, da so «storili vse, kar je bilo v njihovih močeh».

Glede sedanjega zadržanja vlade je Andreotti poudaril predvsem dve misli. «Vlada noče zaostriti svojega odnosa do pojavov oporekanja in nasprotovanja, zato tudi ne mara udrihati na slepo, kar bi dajalo vtis, da sodi, da je nezakonito vsako nasprotovanje sistemu,» na drugi strani pa bo skušala nuditi preiskovalcem ustrezna sredstva.

MINO FUCCILLO

Tajniki strank vladne večine so se včeraj sestali z Andreottijem. Srečali se bodo še v ponedeljek, ko bodo razpravljali o imenovanju novega notranjega minstra. Na sliki: Andreotti, Berlinguer, Craxi, Zaccagnini, Romita in Biasini. (Telefoto ANSA)

ZA SPLAV SE JE IZREKLO 160 SENATORJEV, PROTI PA 148

Senatorji so dokončno odobrili zakon o prostovoljni prekinitvi nosečnosti

Zavrnjeni vsi demokrščanski in misovski popravki

RIM — Senat je končno odobril zakon o prekinitvi nosečnosti, ki tako formalno začenja veljati. Za zakon o splavu je glasovalo 160 senatorjev, proti pa 148. V prid zakona so glasovali predstavniki KPI, Neodvisne levice, PSI, PRI in PLI, proti pa demokristjani, misovci, demonacionali, predstavniki južnotirolske SVP, senator iz Doline Aosta in liberalec Zappulli. V trenutku glasovanja je manjkalo 13 senatorjev in sicer 6 zagovornikov splava in 7 nasprotnikov. Glasovanje je, na demokrščansko zahtevo, potekalo poimensko.

Glede na to, da je senat odobril zakonski osnutek v besedilu, kakršno je že pred meseci sprejela zbornica, je odobritev dokončna in bo zakon stopil v veljavo takoj, ko bo objavljen v uradnem listu. Od tistega trenutka bodo morale pristojne deželne in krajevne oblasti pristopiti k uresničevanju norm zakona in torej organizirati primerne oddelke v bolnišnicah, ustanoviti družinske posvetovalnice in sploh tudi administrativno zagotoviti brezplačnost prostovoljnega splava.

Ves včerajšnji dan so senatorji posvetili glasovanju o posameznih členih zakona. Pri tem so sistematično zavračali popravke, ki so jih predložili demokristjani in misovci. Če bi namreč senat odobril tudi en sam, najmanjši popravek k prejšnjemu besedilu, bi moral osnutek romati v zbornico za ponovno odobritev. Medtem pa bi vskočil referendum o splavu, ki ga predlagajo radikalci. Ker pa je zakon bil odobren v izvirnem besedilu referendum v bistvu odpade.

Poglejmo še, kaj določa zakon. Najprej poudarja, da splava ne gre jemati kot sredstvo za načrtovanje rojstev. V prvem členu je tudi programska obveznost družbe, da bo prispevala k zaščiti materinstva.

Sledijo pogoji za morebitno prostovoljno prekinitev nezaželene nosečnosti, ki jo zakon dovoljuje v prvih treh mesecih od spočetja. V tem roku se ženska (biti mora polnoletna, torej stara najmanj osemnajst let) lahko predstavi v bolnišnici ali družinski posvetovalnici k zdravniku, katerega seznani s svojim namenom. Zdravnik bo njeno željo vzel na znanje in jo vprašal, ali želi, da zaslliši tudi njenega moža. Če ženska to odkloni, ta pogoj odpade. Dal ji bo teden dni za premislek, nato pa ji bo dal odpravni list za zdravstveno ustanovo (v glavnem bolnišnico), kjer bodo opravili poseg.

V primeru, da je ženska, ki želi prekiniti nosečnost mladoletna, mora na zdravniški poseg pristati mati (oče, ali pa sodni varuh). Splav po tretjem mesecu nosečnosti je dovoljen samo, če zdravnik ugotovi, da bi nosečnost lahko ogrozila življenje matere.

V vseh primerih se ženska lahko odpravi tudi k svojemu zaupnemu zdravniku ali tudi k zasebnim klinikam, ki bodo vključene v posebni seznam. Za to so pristojne deželne.

Zdravniki in zdravniško osebje imajo pravico, da vnaprej sporočijo, da iz razlogov vesti ne odobravajo splava. V tem primeru ne bodo zadolženi za ta posel, bodo pa morali zagotoviti ženski vso pomoč pred in po posegu.

Zakon, na koncu, kaznuje primere prisilnega in nezaželenega splava ali prekinitev nosečnosti pri mazačih ali brez ustrezne zdravstvene zaščite.

Zakon določa tudi, da so vsi pregledi in poseg za prekinitev nosečnosti brezplačni.

Pred glasovanjem o zakonu so krajše spregovorili demokristjan Bartolomei, komunistka Mafai De Pasquale, socialist Ferralasco, socialdemokrat Occhipinti, republikanec Venanzetti, liberalec Balbo, neodvisna levičarka Tullia Carettoni Romagnoli, sen. Mitterdorfer (SVP), demonacionalec Nencioni ter misovec Crollalanza. Vsi so, v glavnem, potrdili znana stališča svojih strank.

Pred Palačo Madama je izid glasovanja pričakala skupina pristašev «gibanja za življenje», ki so nekaj časa bučno demonstrirali.

V zvezi z odobritvijo zakona je podpredsednik senata, komunist Dario Valori, poudaril, da je parlament z odobritvijo tega sicer delikatnega zakona dokazal visoko stopnjo odgovornosti, saj je preprečil nepotreben spopad v javnosti in preprečil poskus, da bi ohromil zakonodajno dejavnost. (sts.)

Prve «tribune» o referendumih

RIM — Sinoči se je pričel ciklus oddaj «politične tribune», ki je posvečen skorajšnjim referendumom 11. junija. Prvi so, za pol ure, nastopili predstavniki «odborov za referendume», oziroma, točneje, člani radikalne poslanske skupine, ki so uprizorili pravcat happening. Niso namreč utemeljili svojih stališč, niti skušali prepričati volivcev, pač pa 26 minut molčali, ker so si drug drugemu zavezali usta. Tako naj bi protestirali, češ da jim je RAI TV posvetila premalo pozornosti spričo obilice argumentov, ki jih želijo podati gledalcem.

Še vedno nejasen položaj v dominikanski republiki

SANTO DOMINGO — Položaj v dominikanski epubliki je še vedno nejasen. Po posegu ameriškega «State Departementa» je dosedanji predsednik Balaguer (na oblast je prišel leta 1966 po vdoru 42 tisoč marincev v Santo Domingo) obljubil, da bo dal prešteti vse glasovnice in tako «preveriti», katera izmed dveh strank je zmagala na predsedniških volitvah. Vojaki so se po 28 urah umaknili iz volilnega sodeža, vendar je predsednik osrednje volilne komisije obljubil, da bo ponovno štetje trajalo cela dva tedna. Zavlačevanje, ki daje slutiti, da morda Balaguer kuha volilno prevaro, je zaostrilo napetost, saj je voditelj opozicijske stranke Guzman že zagrozil, da bo sprožil val nasilja, če bivši diktator ne bo priznal poraza.

ULAN BATOR — Italijanski veleposlanik v ZSSR Walter Maccotta je predložil svoje pooblastilo tudi mongolski vladi.

VAŽNA RAZSODBA NEWYORŠKEGA SODNIKA

Možna izročitev Sindone Italiji

Milansko sodstvo je v zadostni meri dokazalo obtoženčevo krivdo - Bančnik vložil priziv

NEW YORK — Vse kaže, da so se Micheleju Sindoni začela majati tla sodnega preiskovalnega postopka je zvezni newyorški sodnik Thomas Griesa včeraj razsodil, da je italijanska vlada z izčrpnim predloženim gradivom dokazala bančnikovo odgovornost pri kaznivem bankrotu njegove «Banca privata». Zaradi tega je njegova izročitev italijanski pravici možna. Zvezno sodišče bo v ta namen danes podpisalo za Sindono zaporni nalog, «da zajamči — kot je v svojem odloku poudaril sodnik Griesa — njegovo izročitev Italiji.»

Včerajšnja razsodba newyorškega sodnika ni še dokončna, ker ima podjetni sicilski bančnik še možnost priziva (s katerim se je izognil lisicam), vendar pa pomeni za ubežnika hud poraz. Po priporočilu veznega tožilca, naj Sindono vendarle izročijo Italiji in po včerajšnjem sklepu zveznega sodnika, bodo obtoženčevi odvetniki, dasi veljajo za najboljše newyorške zagovornike, le s težavo prepričali prizivne sodnike o nedolžnosti lastnega branjenca. Kvečjemu jim bo lahko uspelo, da še za dalj časa zavlečejo postopek, prej ali slej pa se bodo za bančnika vendarle na stežaj odprla vrata italijanskih zaporov in bo moral poravnati svoj dolg s pravico.

Michele Sindona, ki je od nekdaj veljal za zelo brezobzirnega poslovnega človeka in ki je marsikateremu veljaku pomagal pri izvozu kapitalov, je obtožen kaznivega bankrota, s katerim je oškodoval klente svoje banke za 180 milijard lir. Zgubo je neprevidno kril «Banco di Roma», v katerega proračunu je zato zazevala ogromna vrzel. Ko je milanski sodnik, ki vodi preiskavo, podpisal za bančnika zaporni nalog, je bil ta že na varnem v New Yorku. Ameriško sodstvo ga je na zahtevo italijanskih kolegov sicer aretiralo, vendar ga je že istega dne izpustilo na prostost proti kavciji treh milijonov dolarjev (dve milijardi in pol lir).

S tem, da je takoj vložil priziv, se je trenutno izognil lisicam, vendar upati je, da ga bo roka pravice v kratkem vendarle dosegla.

KONČNO PRVI STVARNI REZULTATI PREISKAVE O UMORU ALDA MORA

POLICIJA ODKRILA V RIMU SKRIVALIŠČI RDEČIH BRIGAD IN PRIPRLA DESET OSEB

V prvem primeru gre za tiskarno teroristov, o drugem skrivališču pa preiskovalci molčijo - Zaplenjeno precej zanimivo gradivo - Aretirane osebe doslej niso imele opravka s sodstvom

RIM — Nepričakovan razplet v preiskavi o ugrabitvi in umoru predsednika KD Alda Mora: policijski agenti so izsledili dve skrivališči teroristov in aretirali deset domnevnih somišljenikov. Med odkritimi skrivališči je tudi tiskarna, kjer naj bi rdeče bigade tiskale svoje letake in gradivo za notranje potrebe. Kaže, da je obsežna akcija, ki naj bi se — kot je na tiskovni konferenci poudaril De Francesco — začela pred 16. marcem, še nadaljevala in da so možni, novi presenetljivi razpleti.

Spričo molčečnosti preiskovalcev je težko presoditi dejanski «domet» odkritja, vendar, če naj verjamemo kvestorjevim besedam, je to brez dvoma hud udarec rimskemu vodu teroristične organizacije. Poleg aretiranih, ki so trenutno še v policijskem priporu, dokler jih ne zasliši sodnik, naj bi policija namreč odkrila istovetnost skoraj vseh pripadnikov skupine, ki je delovala v italijanski prestolnici. Preiskava pa je, kot rečeno še v teku. Kaže, vendar pa gre le za poluradne vesti, da v enem od odkritju skrivališč agenti prežijo v zasedi. «Imamo — je še zaupal neki policijski funkcionar časnikarjem — pa še tri ali štiri naslove, ki bi se lahko izkazali kot zelo zanimivi. Morda bomo v kratkem imeli še novosti za vas».

To je, če izvzamemo imena nekaterih aretiranih in seznam najdenega dokaznega gradiva, v bistvu vse, kar je bilo mogoče zvedeti o nenadejanem razpletu preiskave. Trenutno ni znano, kako je policija izsledila tiskarno in drugo skrivališče (naslov le-tega pa ni znan). Ve se le, da gre za obsežno preiskovalno delo, ki naj bi ga agenti Digos (bivši politični urad kvesture) ob sodelovanju funkcionarjev Ucigos (urad, ki koordinira delo raznih Digos) začelo pred 16. marcem in torej pred ugrabitvijo Alda Mora in pokolom njegovega spremstva v Ul. Fani. Tiskarno, majhno vendar dobro opremljeno obrtniško tiskarno v Ul. Pio Foa v četrti Gianicolese, so policisti izsledili že v sredo popoldne in priprli lastnika, 22-letnega Enrica Triaca. Fant je vzel v najem trgovino pred slabim letom in kaže, da se mu je tiskarsko delo dokaj obrestovalo, saj je imel (tudi če izvzamemo skrivno delo za rdeče brigadiste) veliko naročil. Četrt v kateri je delal je namreč dokaj nova in predmestna in s skrajno pomanjkljivimi storitvami. Zanimivo je, da ravno nasproti tiskarne stanuje brat predsednika vlade Andreottija, le kakih sto metrov daleč pa je bivališče vidnega komunističnega voditelja Giancarla Pajette.

V trgovini razen stroja za offset tisk in stroja za fotokopiranje dokumentov preiskovalci niso odkrili veliko zanimivega, medtem ko je bilo skladišče za poslopjem pravi rudnik dokaznega gradiva. O tem, kaj vse so preiskovalci zaplenili, se ni zvedelo veliko, vendar že to dokazuje pomembnost odkritja («Veliko važnejše kot odkritje skrivališča v Ul. Gradoli,» je poudaril kvestor De Francesco). Med drugim naj bi našli klišeje peterokrake zvezde rdečih brigad, film petih brošur teroristične organizacije, nekaj bankovcev, ki naj bi bil del odkupnine za lajarja Piera Costo. Dve od omenjenih brošur pa naj bi omenjali to ugrabitev in umor časnikarja Carla Casalegna. Končno naj bi našli — vendar vest ni bila uradno potrjena — še gradivo o umoru sodnika Palme in morda celo vrtljivo kroglo pisalnega stroja IBM, s katerim naj bi teroristi napisali del svojih sporočil.

O drugem odkritem skrivališču pa ni bilo mogoče zvedeti ničesar, če izvzamemo dejstvo, da so ga odkrili. Policisti so celo napotili časnikarje na lažno sled (rekli so, da gre za Triacov dom), da bi odvrnili njihovo pozornost. Če naj verjamemo glasovom, ki krožijo v Rimu, naj bi agenti še prežali v skrivališču, v upanju, da se bo še kdo od brigadistov ujel v mrežo. Govori se, da sodeluje v akciji večje število do zob oboroženih mož.

Tudi o aretiranih ni bilo mogoče zvedeti veliko. Znano je le, da so poleg že omenjenega Triace preiskovalci pripri njegovo ženo Anno Gentile, Massima Castoranija, Teodora Spadaccinija, Giannija Lugnanija in Loredano Maraglino. Imena le-teh so pronicnila skozi zid molčečnosti le, ker so jih sporočili svojci, medtem ko se o ostalih štirih ni zvedelo še ničesar. Skupna značilnost vsem pripritim je, da gre za ljudi, ki doslej niso imeli opravka s pravico. Bili so sicer politično angažirani in so delovali predvsem na četrtni ravni, vendar nihče ni sumil, da bi lahko imeli veze z rdečimi brigadami. Izjema sta le dva «skrajneža», ki sta bila bolj znana policiji. Govori se — vendar tudi v tem primeru vest ni bila ne potrjena ne demantirana in pogojnik je obvezen — da naj bi bila pristaša skrajne desnice.

Zaenkrat ni znano, česa jih policija dolži, vendar pa je kvestor poudaril, da gre «za več kot navadne pribočnike», ki naj bi bili v stiku z deveterico brigadistov, za katero je sodstvo že podpisalo zaporni nalog. Kaže tudi, da bodo vse pripite sočili z očividci pokola v Ul. Fani in s pričami drugih zločinov RB.

Odvetniki skupine «soccorso rosso», ki branijo pripte, pa so pod večer v daljšem sporočilu označili policijsko akcijo kot grobo provokacijo, saj naj nebi — trdijo branilci — preiskovalci sploh ne imeli dokaznega gradiva in naj bi protizakonito zadržali v ječi «deset nedolžnih tovarišev». (cc-vt)

V Turinu aretirali domnevno kurirko rdečih brigadistov

TURIN — Funkcionarji Digosa so že pred dnevi aretirali neko dekle, domnevno kurirko rdečih brigad, 21-letno Renato Michieletto. Izsledili so jo na podlagi abonmaja javnih prevozov, ki so ga našli 3. maja ob kupu letakov rdečih brigad pri obratu Lancia. Po prvem zaslišanju so jo izpustili, a so jo kasneje pripri, ker je dala protislovne izjave.

V Foggii pa so ob preiskavah o terorizmu zaprli pripadnika «avtonomije» 22-letnega Savina Morellija, ki je imel pri sebi pištolo in strelivo.

PRED INTERNACIONALIZACIJO VOJNE V ŠABI?

Francoski in belgijski padalci na poti v Zaire

Šlo naj bi za «mednarodno človekoljubno akcijo» FNLC proti natolcevanju o pokolih Evropejcev

KINŠASA — Diplomatski posveti na relaciji Kinšasa - Bruselj - Rim - Париz - London - Washington, ki jih je sprožila vojna v zairski jugovzhodni pokrajini Šaba, so že rodili prve sadove, če smemo tako nazvati začetek orjaškega zračnega mostu med Belgijo in Francijo (morda pa tudi Vel. Britanijo) na eni ter Mobutujevo deželo na drugi strani. Ni nam namreč še dano vedeti, kakšne smotre so si v resnici zastavili pobudniki najmanj 23 ur dolgega poleta tovornih herculesov in drugih letal z evropske na afriško celino. Gre zgolj za «humanitarne» namene, torej za pomoč oz. izselitev belopoltega prebivalstva iz Kolvezija in drugih bojnih prizorišč, kakor vneto zatrjuje belgijski zunanji minister ali pa smo morda na pragu dokončne internacionalizacije spopadov, kakršno zahteva zairski režim in ki utegne imeti silno nevarne posledice na mednarodni politični šahovnici?

Sum, da pojde za pravi vojaški poseg zahodnih sil, ki hočejo preprečiti odcepitev bivše Katange od Zaira (bogatega med drugim z bakrom, manganom, cinkom, kobaltom pa tudi diamanti, zlatom in uranom), potrjuje marsikatera okoliščina. Na primer načrtno vztrajanje izrazito prozahodnega tiska pri poročanju o strahovitih pokolih in mučenju belopoltih prebivalcev v Kolveziju «izpod kremljev krvoločnih in divjih katanških žandarjev pod potuho Kubancev in Sovjetov» — navajanje takih pojavov (brez dokaznega gradiva) lahko pač izvrstno opraviči zasedbo Šabe po evropskih padalcih. V tej zvezi gre omeniti, da je kongoška nacionalna osvobodilna fronta ustanovila v Kolveziju, kot je sporočil belgijski tiskovni agenciji njen glasnik Mpondo, revolucionarni svet, katerega skrb naj bo prav zaščita civilnega prebivalstva (sestavlja ga 20 članov, od tega so trije Belgijci pa tudi Francoz). Sicer pa je glasnik pripomnil, da že od torka ni bilo med borci FNLC in Mobutujevimi silami nobenega spopada več v polmeru 15 km okoli rudarskega središča.

Z druge strani se je v bruseljskih diplomatskih krogih zvedelo, da se nadaljujejo poulični boji, medtem ko je letališče v rokah zairskih čet. Tjakaj se je odpravil sam Mobutu, da preveri razvoj operacij in uporabnost vzletišča.

Skoraj istočasno je «stekel» zračni most, ki ga na zahodu označujejo kot mednarodno humanitarno akcijo v pomoč 2.700 Evropejcem v Šabi. Proti Kamini 200 km severozahodno od Kolvezija leti 1.750 belgijskih padalcev z vojaškim materialom in zdravili (gre za 5 herculesov, dva boeinga 727 in 4 boeinge 707). O odhodu vojakov neposredno iz Francije ni še vesti, pač pa je odletelo s Korzike proti Kinšasi 1.000 mož 2. padalnega regimenta tujske legije. Ni znano, če so na poti v Zaire tudi britanske in druge sile.

Sinoči je bil v Bonnu izreden posvet zastopnikov ameriške, britanske, francoske in belgijske vlade, s katerimi je v nenehnem stiku tudi rimska (v Šabi živi 250 Italijanov), na katerem so se domenili glede poteka operacije. Ta naj bi se odvijala v dveh delih: sprva naj bi izselili Evropejce, nato pa «pomagali Mobutuju ohraniti oblast nad Šabo». To je druga okoliščina, ki mimo prve uvodoma omenjene potrjuje možnost neposrednega zahodnega vojaškega posega v Zairu.

Glavni tajnik OZN Waldheim je pozval vse «zainteresirane države», naj poskrbijo za dobrobit civilnega prebivalstva na bojnem prizorišču oziroma za spoštovanje človekovih pravic v odnosih do ranjenih in ujetih vojakov. V Šabo dopotuje danes delegata mednarodnega rdečega križa.

NA TRADICIONALNI SLOVESNOSTI V LJUBLJANI

Dr. Lojzetu Bercetu podeljena Tomšičeva nagrada za življenjsko časnikarsko delo

LJUBLJANA — Glavni in odgovorni urednik tržaškega tednika «Gospodarstvo» dr. Lojze Berce, je včeraj med slovesnostjo v prostorih Narodne galerije v Ljubljani prejel Tomšičevo nagrado za življenjsko delo, ki je najvišje slovensko časnikarsko priznanje. Dr. Berce je že 55 let aktivni časnikar, v kratkem pa bo praznoval tudi svojo osemdesetletnico.

Tomšičeve nagrade za posebne dosežke v novinarstvu so prejeli še pomočnik glavnega urednika «Dela» Vlado Jarc, urednik zunanjepolitičnega uredništva v informativnem programu TV Ljubljana Janez Stanič in direktor in glavni urednik Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost v Murski Soboti Juš Makovec, nagrade Sklada Toneta Tomšiča pa so prejeli urednik Ljubljanskega dnevnika Milan Meden, novinarka tednika 7 D Jelka Šprogar, novinar Dela Ilja Popit in urednik športnih oddaj radia Ljubljana Franci Pavšer. Poleg tega so podelili še srebrne plakete in diplome Zveze novinarjev Jugoslavije za 25-letno delo v novinarstvu 18 slovenskim novinarjem. Tomšičeve nagrade je nagrajencem izročil predsednik SZ DL Slovenije Mitja Ribičič, diplome in priznanja pa predsednik Društva novinarjev Slovenije Božo Kovač. Svečanosti so prisostvovali tudi številni najvišji družbenopolitični predstavniki SR Slovenije, med njimi članica sveta federacije Vida Tomšič, predsednik skupščine SR Slovenije Milan Kučan, predsednik Zveze borcev Janez Vipotnik, Beno Zupančič, Žiga Kimovec in predstavniki slovenskih časopisov iz domovine in iz Trsta.

V obrazložitvi visokega priznanja, ki ga je prejel dr. Lojze Berce, je med drugim rečeno, da se je njegova časnikarska pot začela že leta 1923 pri tržaški Edinosti, se nadaljevala kasneje v Ljubljani pri Slovencu in Ponedeljskem Slovencu, na-

JOŽE KOREN

(Nadaljevanje na zadnji strani)

ŠE DOBER MESEC DO UPRAVNIH VOLITEV

Vse politične stranke se mrzlično pripravljajo na predvolilni spopad

Optimizem pri socialistih in pri KD, rahla zaskrbljenost pri komunistih

Sestavljanje kandidatnih list je v teh dneh glavna skrb političnih strank, ki so pospešile svojo dejavnost v luči bližnjih upravnih volitev. Čeprav je v javnost filtriralo že veliko imen možnih kandidatov, jih še nobena stranka ni uradno potrdila. Uradnega ni torej še nič; niti programi, s katerimi bodo stranke posegle v predvolilni boj, niso bili še potrjeni od vodstev, čeprav v tem pogledu ni pričakovati kakih nepredvidljivih zapletov in novosti. Stališča vseh strank glede glavnih vprašanj, ki pretresajo italijansko politično in družbeno gospodarsko življenje ter tudi glede vprašanj krajevnega značaja, so vsem znane. Volivci pa si kljub temu zastavljajo vrsto vprašanj. Kot Slovenci se vprašujemo, kako bodo stranke, predvsem tiste, ki ščitijo interese naše narodnostne skupnosti, zagotovile, tudi za nadaljnjo mandatno dobo, tako deželnega kot tržaškega občinskega sveta in seveda rajonskih svetov, ustrezno zastopstvo slovenskim predstavnikom. Kot občani pa se vprašujemo, ali bo izid bližnjih volitev prispeval k učinkovitejšemu reševanju številnih odprtih vprašanj v našem mestu in v vsej deželi.

V vrstah komunistične stranke podrobno analizirajo rezultate ki so jih pokazale nedeljske volitve v nekaterih italijanskih občinah in svarijo pred nevarnostjo nazadovanja v političnem razvoju, ki bi ga predstavljala ošibitev levice. Precejšnjo pozornost posvečajo tudi ljudskim referendumom ter podčrtujejo pomen širše ljudske participacije. V tem okviru imajo precejšnjo važnost volitve rajonskih svetov, ki naj bi dejansko predstavljali neposredno soudeležbo baze pri upravnem življenju. S tem v zvezi velja zato omeniti kritiko komunistov na račun dejstva, da je tržaški župan poslal sedanjim rajonskim svetovalcem pismo, v katerem jim sporoča, da jim je zapadel mandat. Kritiko objavlja glasilo Unità na deželni strani včerajšnje številke. Pravilnik sedanjih rajonskih konzult namreč določa, da le-te izvajajo svojo funkcijo do naslednjih volitev in zato je odločitev župana neumestna in nerazumljiva. Zapadlost mandata bi veljala za rajonske svete, to je za nove organe, ki jih bomo letos prvič neposredno volili in katerih pravilnik dejansko določa, da njihov mandat zapade istočasno z mandatom občinskega sveta.

Z določenim optimizmom se pripravljajo na volitve socialisti, ki so v nedeljo zabeležili porast glasov. Ta zmaga dokazuje, menijo v tržaški federaciji PSI, da se stranka dejansko obnavlja. Nedeljski uspeh ni zato rezultat določenega razlikujočega stališča glede vprašanj ugrabitve Mora, temveč predvsem rezultat politike alternative, ki ji je dal svoj pečat zadnji kongres v Turinu. Stranka, menijo tržaški socialisti, dokazuje skratka večjo življenjskost in večji pogum pri političnih izbirah, kar je pripomoglo, da si je ponovno našla pot do zaupanja volivcev.

V korist PSI govori tudi dejstvo da se na bližnjih volitvah ne bo predstavila radikalna stranka, ki je prejela pri zadnjih volitvah nad 6000 glasov. Socialisti imajo namreč možnost, da bodo prejeli del teh glasov.

Tudi PSI ni še dokončno izdelala svojega programa. Boj proti terorizmu, prizadevanja za reševanje gospodarske krize, vprašanj brezposelnosti, izvajanja osimskih sporazumov, vprašanj pravic slovenske narodnostne skupnosti spadajo vsekakor med glavne točke. Pri tem pa socialisti poudarjajo, da se bodo zavzemali za enotnost demokratičnih sil, z največjo odločnostjo in brezkompromisno pa bodo vodili boj proti tako imenovani občinski listi, to je proti tistim silam, ki bi rade izolirale in še bolj ohromile naše kraje.

Slovenska skupnost bo vpregla vse svoje sile predvsem v to, da bi si tudi tokrat zagotovila predstavništvo v deželnem svetu. Že na zadnjih volitvah je bil dr. Drago Štoka izvoljen z ostanki glasov. Stranka je obnovila njegovo kandidaturo in bo vodila ognjevito kampanjo ne le na Tržaškem in Goriškem, temveč po vsej deželi

Naj dodamo še to, da se z velikim optimizmom podala na volitve tudi KD, ki je svojo volilno kampanjo že osnovala na vsepovsod izpostavljenem geslu «Trst ni otok». S tem potrjuje svoja stališča odpiranju našega mesta evropskim razsežnostim.

Med manjšimi strankami naj omenimo listo levičarskih političnih organizacij, ki se bodo tokrat predstavile pod imenom «Democrazia proletaria». Volilna kampanja se je torej pričela, čeprav še ni stopila v običajno vročično fazo. V prihodnjih dneh bodo stranke uradno objavile kandidatne liste in svoje programe ter priklicale v naše mesto, kot je običaj, vsedržavne voditelje.

Priprave na občni zbor Združenja časnikarjev

Upravni svet Združenja časnikarjev Furlanije - Julijske krajine je sklical redni občni zbor članov, med katerim bodo tudi volili delegate. Za 16. vsedržavni kongres italijanskega tiska, ki bo te jeseni v še nedoločenem kraju. Občni zbor se bo pričel v soboto, 3. junija, ob 14.30 v prvem in ob 15. uri v drugem sklicanju na svojem sedežu v Trstu, Korzo Italija 12. Časnikarji goriške, videmske in pordenonske pokrajine pa bodo lahko volili kar na sedežu furlanskega združenja časnikarjev v Vidmu v Ul. Di Prampero 5, v nedeljo, 4. junija od 10. do 17. ure.

Poziv VZPI-ANPI na boj proti terorizmu

Vsedržavni odbor združenja partizanov VZPI - ANPI je v zvezi z umorom predsednika KD Alda Mora izdal pred dnevi poročilo, v katerem izreka sožalje njegovi družini in solidarnost krščanski demokraciji ter označuje rdeče brigade za zločinsko organizacijo, katere metode se lahko primerjajo le z neusmiljenimi in krvoločnimi metodami, ki so jih uporabljali nacistični krvniki v zloglasnih koncentracijskih taboriščih. Če je še kdo imel dvom o naravi rdečih brigad, je umor Alda Mora ta dvom dokončno razpršil.

VZPI - ANPI zato poziva vse politične demokratične sile, da ukrenejo vse potrebno za usposobitev države za učinkovit boj proti terorizmu in za iztrebljenje političnega nasilja, ki skuša uničiti miroljubno sožitje v državi. Le z enotnim nastopom bo mogoče reševati številne hude politične in družbene probleme.

OBVESTILO

Obveščamo naročnike Primorskega dnevnika iz Nabrežine - Kamnolomi, da bodo dobili v nedeljo, 21. maja, svoj časopis v trgovini SAUL. Prosimo za razumevanje, upamo pa, da bomo v najkrajšem času vse uredili.

UPRAVA P.D.

S TORKOVEGA OBČNEGA ZBORA

Razvoj tržaškega obrtništva zavirajo številni dejavniki

Pomanjkljiva zakonodaja, «črno» delo nepoklicnih ljudi in pomanjkanje kvalificiranega osebja najbolj vidne zapreke - Vloga obrtniških podjetij pri uresničevanju osimskega sporazuma

V glavni dvorani trgovinske zbornice je bil v torek zvečer redni letni občni zbor združenja obrtnikov iz tržaške pokrajine. Pred številnimi obrtniki in predstavniki oblasti je podal uvodno poročilo predsednik združenja Franco Luciano, ki je v svojem posegu omenil vrsto težav, ki zavirajo redno delovanje obrtniških podjetij. Med drugim je govornik poudaril problem mlade delovne sile, ki je v obrtništvu primanjkuje, saj so mladi delavci, ki iščejo zaposlitev, v veliki večini primerov nekvalificirani za opravljanje rokodelskih poklicev. Nadaljnjo težavo predstavlja dejstvo, da je bilo nakaterim obrtniškim dejavnostim (pralnicam, avtoprevozništvu) onemogočeno, da bi uživale ugodnosti zakona štev. 102 iz lanskega leta o delnem odpisu socialnih dajatev. Govornik je nadalje omenil problem «črnega» dela nepoklicnih obrtnikov, ki so iz razumljivih razlogov močno konkurenčni in opravljajo dela, za katera bi morala biti pristojna le registrirana obrtniška podjetja. Italijanska zakonodaja je v tem pogledu pomanjkljiva in bi jo bilo treba izpopolniti, kakor sta to že storili na primer Zahodna Nemčija in Francija. Glede na to, da ima na tem področju naša dežela primarno pristojnost, se združenja obrtnikov iz Furlanije - Julijske krajine že dalj časa zavzemajo za to, da bi vprašanja obrtništva čim prej rešili v deželnem merilu.

Sledilo je poročilo tajništva, ki ga je prebral dr. G. Ciani. Govornik je najprej omenil osimski sporazum in nove pobude, ki jih dogovor predvideva na gospodarskem področju. V tej zvezi je naglasil, da morajo biti tudi manjša podjetja z nasega območja kakršna so obrtniška, aktivni sooblikovalci novih ekonomskih posegov, tudi v zvezi z dodočo industrijsko cono na Krasu. Dr. Ciani je nato obravnaval dejavnost posameznih obrtniških panog ter se pri tem zaustavil zlasti pri gradbeništvu, avtoprevozništvu in delu obrtniških delavnic, ki se udejstvujejo na področju drobne kovinske in mehanske «industrije».

Na koncu so predstavniki združenja izročili priznanja 23 obrtnikom iz tržaške pokrajine, ki vodijo delavnice, nastale pred 50 ali več leti. Priznanja so med drugimi prejele knjigovezница Tassini (delavnica obratuje že 128 let), mizarska delavnica Verdier (90 let), urarna Albrizio (86 let), inštalatersko podjetje Cadel (83 let), mizarska delavnica Rogantin (77 let) in inštalatersko podjetje Gerdol (prav tako 77 let).

Večer, posvečen kiparju F. Melottiju

Na pobudo sekcije «Arti visive» bodo v okviru srečanj s sodobnimi umetniki pripravili v ponedeljek, 22. maja, ob 22.45 na sedežu krožka za kulturo in umetnost, Ul. San Carlo 2, večer posvečen kiparju Faustu Melottiju. Uvodoma bo spregovoril Marcello Mascherini, nakar bo Nino Perizzi prikazal izbor diapozitivov, ki pričajo o veličini tega mojstra. Melotti, ki slovi po vsem državnem ozemlju, je pred petimi leti prejel priznanje «Rembrandt», ki velja v umetnosti za nekakega «Nobela».

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137. Milje: tel. 271-124.

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA POIMENOVANJE ŠOLE PRI SV. ANI

vabi na

SLOVESNOST POIMENOVANJA OSNOVNE ŠOLE

po učiteljici domačinki, publicistki, pisateljici

MARICI GREGORIČ-STEPANČIČ

ki bo jutri, 20. maja, ob 17. uri.

SPORED:

govora ravnatelja in predstavnika staršev, nastop otroškega vrtca, petje in deklamacije učencev osnovne šole ter nastop škedenjskega pevskega zbora.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

ALEKSEJ ARBUZOV

IRKUTSKA ZGODBA

drama v dveh delih

Prevod MILE KLOPČIČ
Scena in kostumi EDVARD ZAJEC
Glasbeni izbor in priredba ALEKSANDER VODOPIVEC
Koreografija JANEZ MEJAČ
Asistent režije BORIS KOBAL
Režija MARIO URŠIČ

Jutri, 20. maja, ob 19.30 — izven abonmaja.

SPD TABOR

priredi v nedeljo, 28. maja, ob 16.30 v prosvetnem domu na Opčinah gostovanje amaterskega odra Prosek - Kontovel z veseloigro v dveh dejanjih

JAKA ŠTOKA

TRIJE TIČKI

Vabljeni!

ŠD BREG

vabi v DOLINO na

ŠPORTNI PRAZNIK

danes, 19. maja, otvoritev,

jutri, 20. maja, ob 20. uri ples z ansamblom Supergroup,

v nedeljo, 21. maja, ob 9.30 sprejem ekip iz Kočevja, ob 10. uri košarkarska tekma, ob 11. uri ženska odbojkarska tekma, ob 15.30 nogometna tekma Kočevje - Breg, ob 19. uri koncert mladinskega zbora srednje šole Simon Gregorčič ter ob 20. uri ples z ansamblom Supergroup.

V ponedeljek, 22. maja, skupni zabavni večer vseh športnikov društva.

Vabljeni!

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 19. maja
PETER CEL.

Sonce vzide ob 4.30 in zatone ob 19.33 — Dolžina dneva 15.03 — Luna vzide ob 15.57 in zatone ob 2.46.

Jutri, SOBOTA, 20. maja
BERNARD

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 17,5 stopinje, najnižja 13,8, ob 13. uri 17,5 stopinje, zračni tlak 1019,1 mb ustaljen, vlaga 68-odstotna, nebo 8/10 pooblačeno, veter 14 km na uro severozahodnik morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

V Trstu se je rodilo 6 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

RODILI SO SE: Francesco Marangoni, Diletta Viezzoli, Matteo Antonante, Michele Vescovi, Sabrina Nardoni, Karin Etel.

UMRLI SO: 50-letni Salvatore Volo, 83-letna Carmela Caracristi vd. Boscetti, 59-letni Francesco Palumbo, 57-letna Claudia Mattelini, 91-letna Aurelia Peruzzi vd. Battistella, 89-letna Anna Voncina vd. Grassi, 43-letna Laura Cernigoi, 52-letni Bruno Widmar, 49-letni Stelio Lucci, 81-letna Santa Iuvancig por. Saber, 64-letni Tullio Morpurgo, 76-letni Paolo Bertoli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Ul. Rossetti 33 in Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Rossetti 33 in Ul. Roma 16.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef št 732-627.

Mali oglasi

NAŠLI smo lovskega psa v okolici Boršta. Telefonirati na št. 228333.

ŠOLA GLASBENE MATICE

Danes, 19. maja, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma

DRUGA ZAKLJUČNA AKADEMIJA

Vljudno vabljeni!

Stalno slovensko gledališče v Trstu

DANES, 19. maja, ob 20.30
JUTRI, 20. maja, ob 20.30
in
v NEDELJO, 21. maja, ob 17. uri

v gledališču «France Prešeren» v BOLJUNCU

PREDSTAVA V ABONMAJU

KOLE ČAŠULE

VRTINEC

Izvirni naslov: VITEL
Eksperimentalni oder
Prevod JANKO MODER
Kostumi MARIJA VIDAU
Režija in scena LJUBIŠA GEORGIEVSKI

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 19. maja, ob 20.30 bo nastopil Vittorio Gassman s Pasolinijevim delom «Affabulazione». Rezervacije pri osrednji blagajni Pasaže Protti. Abonentom se prizna popust 20 odst.

VERDI

Danes ob 21. uri (red A) koncert orkestra gledališča Verdi pod taktirko dirigenta Gabriela Chmure in z nastopom violinista Uta Ughija. Na sporedu je tudi skladba Giulia Viozzija «Musica per Italo Svevo», kar je novost za Trst. Vstopnice za današnji in jutrišnji koncert pri gledališki blagajni.

Kino

Ariston 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 «Ecco bombo». Nanni Moretti, Luisa Rossi, Fabio Traversa. Barvni film.

Mignon 16.00—22.00 «Cyclone». Arthur Kennedy, Carrol Baker, Lionel Stander, Hugo Stiglitz. Barvni film.

Nazionale 16.30 «Io & Annie». Woody Allen in Diane Keaton. Barvni film.

Grattacielo 17.00—22.00 «Aliasca l'inferno di ghiaccio, una lotta feroce per un'immensa conquista».

Excelsior 16.30 «Marlowe indaga». Robert Mitchum, Sarah Miles, James Stewart. Barvni film.

Fenice 16.30 «L'uomo ragno». Nicolas Hammond. Barvni film.

Eden 17.00 «Betsy». Laurence Olivier, Katherine Ross. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Ritz 17.30, 19.45, 22.15 «Duello al sole». J. Jones, Gregory Peck, J. Cotten. Barvni film.

Cristallo 16.30 «Champagne per due dopo il funerale». B. Ekland, M. Hills. Barvni film.

Filodrammatico 16.00 — 22.00 «Rosa bon-bon fiore del sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «West side story». Barvni film.

Capitol 16.30 «Quel maledetto treno blindato». Barvni film.

Moderno 16.00 «Il tesoro di Matecumbe». Barvni film.

Ideale 16.00 «Quello sporco disertore». Denis Safren. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.30 «Sentinel». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «Il padrone e l'operaio». Renato Pozzetto. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.

Radio 16.00 «Stamping ground». Barvni film.

Volta 17.00 «Cadaveri eccellenti». Lino Ventura. Barvni film.

Razstave

V umetnostni galeriji «Tribbio» bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slikarja patra Ignazia Daminija iz Benetk. Razstava bo odprta do 2. junija.

Izleti

Odbor bivših aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem vabi aktiviste, da se udeležijo izleta na Koroško ob priliki odkritja spomenika padlim za svobodo, ki bo 28. maja 1978 v Pliberku. Vpisovanje od 8. do 13. ure v Ul. Montecchi 6/III, soba št. 40, do jutri, 20. t.m.

SPDT obvešča, da je še nekaj prostih mest za avtobusni izlet na Matajur za osnovnošolce, ki bo v nedeljo, 21. maja. Izlet vodijo vodniki SPDT. Vpisovanje je na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20) v dopoldanskih urah.

SPDT prireja v nedeljo, 28. maja, avtobusni izlet na Ratitovec. Hoje bo predvidoma tri ure. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20) v dopoldanskih urah.

Prispevki

Ob 5. obletnici smrti dragega Zorka Miklavca daruje žena Greti 5.000 lir za poimenovanje šole pri Sv. Ani po Marici Gregorič.

MIMO DEJAVNOSTI STRANK IN DRUGIH POLITIČNIH ORGANIZACIJ

V polnem teku priprave na organizacijo letošnjih deželnih in občinskih volitev

Na tržaškem prizivnem sodišču imenovan osrednji volilni urad - Odbor za volilno premirje že redno deluje - Pri organizaciji volilnih shodov upoštevajo stranke tudi spored prenosov svetovnega nogometnega prvenstva

Upravni postopek za organizacijo deželnih in občinskih volitev je že stekel s polno paro. Ne samo pri strankah, o čemer poročamo na drugem mestu, ampak tudi pri tistih organih, ki so pristojni za organizacijo volitev samih. Tako je prvi predsednik tržaškega prizivnega sodišča dr. Eugenio Zumin v sredo izdal odlok o imenovanju osrednjega deželnega volilnega urada, za kar je pristojno prizivno sodišče; uradu bo predsedoval svetnik kasacijskega sodišča dr. Aldo Salis, njegov namestnik je dr. Gaetano Urso, sestavljajo pa ga generalni državni pravobranilec dr. Mario Cariglia ter svetniki prizivnega sodišča dr. Benno Boschini, dr. Sebastian Cossu in dr. Leone Ambrosi. Njihovi namestniki so dr. Diego Burattini, dr. Ettore Del Conte, dr. Daniele Balani in dr. Stefano Petris. Glavni tajnik volilnega urada je dr. Pasquale Maione.

Prav tako so na vseh petih sodiščih naše dežele imenovali okrožne volilne urade. Tržaškemu uradu predseduje predsednik tržaškega sodišča dr. Guido Geraci.

Pristoinosti teh uradov so povsem ločene. Osrednji deželni urad je pristojen samo za sprejemanje znakov strank in pravnih zastopnikov strank, okrožni volilni uradi pa bodo sprejemali kandidatne liste za deželne volitve. Medtem ko je treba znake vložiti v soboto ali v nedeljo, se začne vlaganje list z običajno bitko za prvo mesto v sredo, 27. t.m. Kandidatne liste za občinske volitve in za volitve v rajonske konzulte pa bodo sprejemali, kot že običajno, na tržaški občini, sicer v poslopju z vhodom v Ul. Malcanton.

S predstavitvijo list se konča prva faza priprav na volitve. Kar zadeva volilno kampanjo je treba poudariti, da odbor za volilno premirje že redno deluje, ker je pristojen tudi za koordinacijo kampanje za referendum. Prav tako za referendum so tudi že porazdelili mesta na posebnih oglasnih deskah med strankami in drugimi organizacijami, ki se želijo vključiti v kampanjo za referendum. Težave bodo nastale s 1. junijem, ko bodo morale občinske uprave poskrbeti tudi za oglasne deske za kampanjo za deželne in v Trstu tudi za občinske in rajonske volitve. Tako so pri tržaški občini že dosegli sporazum, da bo ta kampanja nekoliko okrnjena do 12. junija, to je do referenduma, saj bodo do tedaj na razpolago le oglasne deske za propagando za deželne in za občinske volitve, medtem ko bodo po referendumu stranke lahko nalepile lepake za volitve v rajonske konzulte na oglasne deske, na katerih so sedaj lepaki za referendum. Kljub tej omejitvi pa bo istočasnost trojnih volitev stala tržaško občino skoraj 50 milijonov lir več kot sicer.

Ob koncu naj še povemo, da so letos zaradi razmeroma kratke volilne kampanje roki precej krajši kot v preteklih letih. Tako bo mogoče vlagati liste le nekaj dni, dejanska volilna kampanja za deželne in občinske volitve pa se bo lahko začela šele po 1. juniju; pri tem pa je treba še poudariti, da bo prišlo ob referendumu do tridnevne prekinitve vsakršne propagande. Stranke imajo torej malo časa na razpolago, njihovo delo pa še otežuje dejstvo — kot je v zadnjih dneh marsikdo hudomušno ugotovil — da sovpada vsa letošnja volilna kampanja s svetovnim nogometnim prvenstvom in da si stranke prizadevajo, da bi vsaj važnejša volilna zborovanja ne sovpadala s televizijskimi prenosi nogometnih tekem.

Diapozitivi o jamah

Drevi ob 20.30 bo na sedežu tržaškega združenja esperantistov, Ul. Trento 1, zanimivo srečanje o kraških jamah. Giuseppe Sfregola, član speleološke skupine Sv. Just v Trstu, bo predstavil občinstvu diapozitive o tako imenovani Kačji jami pri Divači.

Posvet o svežem in konserviranem mesu

Z izrednim uspehom se nadaljuje ciklus «Za boljšo kakovost življenja», ki ga organizira pokrajinsko odborništvo za higieno in zdravstvo že več mesecev. Do sedaj se je razpravljalo že o onesnaženju, o dietetskih jedilih in podobno, na splošno željo pa bo tokrat pogovor stekel o naši najvažnejši hrani, to je o mesu v vseh njegovih variacijah od svežega, prekajenega, pa do konserviranega.

Srečanje bo potekalo prihodnji torek, 30. maja, ob 18. uri v prostorih laboratorija za higieno in profilakso v Ul. Lamarmora 13.

NA TRŽAŠKEM KAZENSKEM SODIŠČU

Primarij Giuseppe Mocavero oproščen obtožbe obrekovanja

Pismo žaljive vsebine je bilo sicer napisano z njegovim pisalnim strojem, vendar je bil ta stroj na razpolago vsakomur

Tržaško kazensko sodišče (predsednik Gervasi, prisednika Grassi in Romeo, tožilec Brenci, zapisnikarica Elda Cassoli) je včeraj popolnoma oprostilo znanega tržaškega anestezista prof. Giuseppa Mocavera obtožbe obrekovanja. Sodniki so razsodili, da «Mocavero ni zagrešil dejanja».

Postopek proti Mocaveru se je začel novembra leta 1975. V tistem obdobju je preiskovalni sodnik dr. Serbo prejel anonimno pismo z raznimi podrobnostmi o domnevni nezakoniti dejavnosti v tržaški bolnišnici. Sodnik je posredoval pismo državnemu pravdništvu, ki je uvedlo preiskavo, v okviru katere je kaj kmalu ugotovilo, da je podobno pismo prejel tudi predsednik upravnega sveta bolnišnice odv. Morgera. Preiskovalci so začeli iskati avtorja pisma, ki so ga smatrali za žaljivo, v bolnišnici sami, in so ugotovili, da je bilo pismo napisano s pisalnim strojem, ki je v studiu prof. Mocavera. Odtod obtožba in aretacija znanega zdravnika, ki je preživel v koronejskih zaporih približno teden dni.

Na včerajšnji razpravi pa je prišla jasno do izraza okoliščina, da je bil pisalni stroj v uradu prof. Mocavera na razpolago vsakomur. Tja so zahajali drugi zdravniki in številni študenti, ki so se pred začetkom lekcij zbirali kar v njegovem uradu, kajti drugih razpoložljivih prostorov ni bilo. Dejstvo, da je bilo pismo napisano s tistim pisalnim strojem pomeni torej po mnenju sodnikov zelo malo ali prav nič. Drugih oprijemljivih dokazov proti Mocaveru ni bilo in odtod popolna oprostitev. Tožilec, ki je za Mocavera zahteval dve leti in dva meseca zapora, je že napovedal, da bo vložil priziv.

Do 21. junija rok za vpis v otroške vrtce

Minister za šolstvo Pedini je izdal okrožnico, s katero sporoča, da zapade rok za vpis v otroške vrtce za šolsko leto 1978-79 21. junija in ne 17., kot je bilo prvotno določeno. To pa zaradi volitev, ki bodo potekale 11. in 12. junija. Tajništva bodo sprejemala prošnje od 14. junija dalje.

Razgrajanje neofašistov

V središčnih ulicah je prišlo včeraj ponovno do izgredov. Že v dopoldanskih urah so v Drevoredu 20. septembra razgrajali mladi neofašisti, ki so tudi delili provokatorske letake z natisnjenim simbolom rdečih brigad. V popoldanskih urah pa so se fašisti podali na Trg Goldoni, kjer so napadli skupino ekstraparlamentarcev ter pri tem poškodovali dva avtomobila in razbili dve izložbeni šipi. Posegla je policija, ki je pomirila duhove.

Včeraj malo po 12. uri se je v Ul. Rossini nenadoma zgrudil na tla 63-letni Marino Tomè; mimoidoči so mu priskočili na pomoč in poklicali reševalce Rdečega križa, žal pa za nesrečneža ni bilo več pomoči. Dežurni zdravnik je lahko le potrdil smrt, ki je verjetno nastopila zaradi srčne kapi.

ODBORNIK TRIPANI POROČAL DEŽELNEMU ODBORU

Nadaljnjih 155 milijard lir za obnovo potresnega območja

Nadaljuje se delo deželne uprave za kvalifikacijo in izpopolnjevanje tehničnega osebja, ki bo skrbelo za obnovitvena dela

Na včerajšnjem zasedanju deželnega odbora, kateremu je predsedoval predsednik Comelli, je odbornik za finance Tripani na kratko poročal o novem nakazilu za obnovitvena dela na potresnem območju. Odbornik Tripani je poročal, da je zakladno ministrstvo nakazalo nadaljnjih 155 milijard lir v skladu z določili državnega zakona štev. 546. Pri tem je poudaril senzibilnost vlade do prizadetega prebivalstva Furlanije in dodal, da bo novo nakazilo dovoljevalo deželni upravi, da bo redno izpolnjevala sprejete obveznosti in krila nove potrebe, ki se porajajo za obnovo potresnega območja.

Nadaljuje pa se delo deželne uprave za kvalifikacijo in izpopolnjevanje tehničnega osebja, ki bo skrbelo za obnovitvena dela. V sodelovanju s posebnim tajništvom za obnovo je deželna uprava priredila vrsto seminarjev, kot predvideva deželni zakon štev. 30, na katerih bodo morali izdelati podrobne načrte in delo na splošno koordinirati. V prejšnjih mesecih je dežela priredila že tri 5-dnevne seminarje, katerih se je skupno udeležilo 400 profesionalcev. Četrti seminar pa bo na sporedu meseca junija v Vidmu in se ga bodo udeležili tudi nekateri strokovnjaki za zgradbe zgodovinske vrednosti. V okviru iste pobude za kvalifikacijo tehničnega osebja za obnovo, je deželna ustanova za obrtništvo priredila vrsto sestankov med obrtniki, ki delujejo na področju gradbeništva. Na njih proučujejo razna vprašanja, ki se predvsem tičejo načina in tehnike posegov na poškodovanih poslopjih, uporabe pradbenega materiala in analiziranja stroškov pri obnovitvenih delih. Doslej sta bili na sporedu že dva taka sestanka in sicer v Tolmeču in San Danielu, v prihodnjih dneh pa se bodo gradbeniki sestali v Huminu in Čenti. Zadnji tovrstni sestanek bo na sporedu 2. in 3. junija v motelu «Valrosandra» pri Pesku.

S SEDEŽEM V NAŠEM MESTU

«Trst klub» za izdelovanje podmornic

Šest osrednjih italijanskih podjetij, čigar proizvodnja je namenjena vojaškim potrebam, se je združilo z Italcantierijem, da bi bila lahko skupno kos gradnji podmornic, ki je zelo zahtevna in terja visoko specializacijo in tehnično usposobljenost. Ustanovili so novo združenje, «Trst klub», v katerem so Italcantieri in Tovarna velikih motorjev iz Trsta, Ansaldo iz Genove, Ercole Marelli in Co. iz Milana, Riva - Calzoni iz Bologne ter Whitehead - Motofides iz Livorna.

Združenje zasleduje zlasti vzpostavitev tesnejšega sodelovanja med članicami, da postanejo tehnično in gospodarsko konkurenčnejše pri dobavah, zlasti tujini. To bo skušalo doseci z enotno politiko na področju raziskav, načrtovanja, prodaje ter z raznimi storitvami in dobavami. Nadalje naj bi združenje odigralo pomembno vlogo pri sestavi delovnih skupin za raziskovanja in analizo modernih tehnik oboroževanja kot tudi vežbanja osebja in popravil ter vzdrževanja nadomestnih delov.

Od teh podjetij, se prav Italcantieri lahko pohvali z dolgoletnimi in uspešnimi izkušnjami na tem področju, saj je do sedaj izdelalo kar 1.870 vojaških ladij, od tega skoraj 200 podmornic.

Kot zatrjujejo, so predstavniki vojne mornarice številnih držav že pokazali zanimanje za to združenje in so v tem smislu v teku obetajoča pogajanja za odkup bodočih podmornic.

Ustanovljeno združenje za pomoč handikapirancem

Pred kratkim so v Trstu ustanovili pokrajinsko združenje za pomoč handikapirancem, ki ima svoj sedež v Ul. Carducci 2. Znani so problemi, s katerimi se ti neprestano soočajo: težko vključevanje v družbo, skoraj nemogoča zaposlitev, nenaraven stik s šolo. Zato glavni namen tega novoustanovljenega združenja naj bi bil prav ta, da bi posredovali pri krajevnih oblasteh in skupaj iskali možne rešitve za vse tiste probleme, ki so ostali še nerešeni. Veliko podporo nudijo temu združenju Italijansko združenje slepcev, Državno združenje gluhonemih in razne druge skrbstvene organizacije.

PO DALJŠI PREKINITVI PROCESA

Domnevni roparji danes pred sodniki

Na sporedu je zaslišanje zadnjih prič ter govori tožilca in zagovornikov

Danes se na tržaškem kazenskem sodišču pod predsedstvom dr. Sergia Serba nadaljuje sodna obravnava proti devetim obtožencem posesti orožja in ropa v zlatarni Venier. Gre za skupino, ki je bila aretirana v okviru preiskave o ropih v nekaterih bančnih zavodih, a so preiskavo kasneje ločili na dva dela in pospešili postopek zaradi posesti orožja. Na zatožni klopi so trije Tržačani, 44-letni Luigi Zangrando, njegova 57-letna sestra Giulia Zangrando por. Bianco in njen 38-letni sin Orlando Bianco ter šest mladeničev iz Catanie.

Proces se je začel že 2. maja, ko je sodni zbor zaslišal sedem obtožencev (dva se nista predstavila sodnikom), ki so v glavnem vsi zavrnili obtožbe. Sledilo je zaslišanje približno tridesetih manj pomembnih prič. Danes bodo sodniki zaslišali še zadnjih šest prič, ki pa so tudi najpomembnejše, saj gre za osebe, ki bi morale prepoznati nekatere izmed obtožencev za avtorje ropa v zlatarni Venier. Tu se bo verjetno tudi odločil proces, kajti morebitno prepoznanje bi nedvomno zapečatilo usodo obtožencev.

Sledili bodo posegi tožilca in zagovornikov. Tožilec dr. Coassin je že napovedal, da ne bo govoril dolgo, proces pa se bo verjetno zelo zavlekel, saj bo v razpravo poseglo kar sedem odvetnikov, ki bodo iz različnih zornih kotov osvetlili dejavnost obtožencev in skušali utemeljiti njihove trditve o popolni nedolžnosti. Vsekakor pa je skoraj izključena možnost, da bi sodniki izrekli razsodbo danes. Proces se bo tako verjetno nadaljeval jutri dopoldne in se vsekakor zaključil jutri.

Istočasno s tem procesom pa preiskovalni sodnik dr. Polimeni vodi dodatno preiskavo o ropih v tržaških bančnih zavodih. Po trditvah preiskovalcev naj bi bili nekateri od današnjih obtožencev vpleteni v rope, do katerih je prišlo med poletjem 1976 in pomladjo 1977, vendar kot kaže, preiskovalci ne razpolagajo z zadostnimi elementi, da bi lahko povsem utemeljili obtožbo. Zato je zelo tvegano kakršnokoli ugibanje o zaključku te dodatne preiskave.

Ponesrečila se je pri izstopanju iz avtobusa

Pri izstopanju iz avtobusa se je včeraj okoli 13. ure na Furlanski cesti lažje ponesrečila 50-letna Anita Zerignan por. Mantovan z Opčin, Ul. Fiordalisi 16. Ko je izstopila iz avtobusa, ji je roka obtičala med vrati; voznik tega ni opazil in je zapeljal nekaj metrov naprej, dokler ga potniki niso opozorili a ponesrečenko. Mantovanovo so z rešilcem Rdečega križa prepeljali v glavno bolnišnico, kjer se bo morala zdraviti 15 dni na ortopedskem oddelku.

Tržaški velesejem

TRG DE GASPERI 1 (Tel. 040/733201)

URNIK: 9.00 — 12.30 in 16.00 — 20.00
(sobota in nedelja 9.00 — 20.00)

13.-21. maj

EXPORAMA 78

ŽIVALSKI STRUP V SLUŽBI ČLOVEKA
PREKO 200 ŽIVALI VSEGA SVETA

VSTOPNINA: 1.500 lir (znižana 800 lir)

+

Dne 18. maja nas je zapustila naša draga mama

MARIJA MAVRIČ vd. ZORZUT

Pogreb bo jutri, v soboto, 20. t.m., ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo: sinovi Frančišek, Rudolf, Karel in Jožef, snahe, vnuki, pravnuki skupaj z vsemi sorodniki

Trst, 19. maja 1978

(Občinsko pogrebno podjetje)

Protest tržiških kovinarjev v Trstu

Okrog dvesto kovinarjev tržiške ladjedelnice Italcantieri se je včeraj okrog 9. ure zbralo na Trgu Libertà v bližini železniške postaje ter nato krenilo v sprevodu po mestnih ulicah s številnimi zastavami in transparenti. Tržiški delavci, ki se že dalj časa soočajo s precej resnimi problemi, ki pretresajo tamkajšnjo ladjedelnico, so hoteli z včerajšnjo manifestacijo opozoriti širšo javnost ter predstavnike deželnih oblasti na ta položaj, ki postaja vedno bolj nevzdržen, predvsem pa so z včerajšnjim hrupnim sprevodom po mestnih ulicah obnovili že staro zahtevo, da morajo vladni organi čimprej dokončno sprejeti vsedržavni načrt za preosnovo ladjedelstva.

Demonstranti so se dalj časa zadržali pred deželno palačo, kjer so posebno hrupno izrazili svoje zahteve. V tem okviru pa ni bilo včeraj dogovora srečanja z deželnimi predstavniki. Stavkajoči kovinarji so se razšli okrog 10.30. Delavska manifestacija je potekala brez incidentov, nekoliko je bilo čutiti posledice protestne akcije tržiških kovinarjev le v prometu, ki je bil v nekaterih predelih mestnega središča dalj časa delno paraliziran.

Manifestacija je imela tudi antifašistični značaj, kot kaže gornja slika.

SEJA NADZORNEGA ODBORA SSŠ

Danes, 19. maja, se bo sestal ob 18.30 nadzorni odbor Sindikata slovenske šole in razpravljal o dosedanjem delovanju sindikata.

IZVAJANJE OSIMSKIH SPORAZUMOV

ZASEDANJE KOMISIJE ZA VODNO GOSPODARSTVO

V Firencah tudi številni predstavniki naše dežele

Hidroelektrarna pri Solkanu, načrti za obrambo proti toči, cesta po Sabotinu, ukrepi proti onesnaženju v Tržaškem zalivu: o teh vprašanjih je v ponedeljek in torek razpravljala mešana italijansko - jugoslovanska komisija za vodno gospodarstvo, ki se je sestala v Firencah. Italijansko delegacijo, ki jo je vodil ing. Mario Santopietro, so med drugimi sestavljali opolnomočeni minister Cesare Ignolli, tržaški župan Spaccini, goriški župan De Simone, deželni odbornik Mauro, predstavniki ministrstva ter nekateri strokovnjaki, med njimi dr. Primožič, ing. Castaldi, ing. Novelli, dr. Luciani. V jugoslovanski delegaciji pa so bili, poleg predsednika Borisa Mikoša, še gospodarski svetovalec pri ambasadi v Rimu Uroš Markič, člani ing. Cenčič, ing. Knifič, ing. Rajkovič, dr. Šušmelj ter strokovnjaki Kolenc, Borko, Cicerov in ing. Velikonja.

O zgoraj navedenih vprašanjih je tekla beseda tudi na srečanju, ki ga je imel deželni odbornik za kmetijstvo Del Gobbo na gospodarski zbornici v Ljubljani, v okviru Dneva Furlanije - Julijske krajine na sejmu Alpe - Adria. V glavnem gre za vprašanja, ki pobliže zadevajo goriško področje. Tako naj bi poleg hidroelektrarne pri Solkanu uresničili tudi umetno jezero na italijanski strani, ki naj bi v glavnem služilo za namakanje. Bolj zapleteni so načrti za obrambo proti toči, s katerimi se ubadajo italijanski in jugoslovanski tehniki: treba namreč uresničiti alarmni sistem z radarskimi napravami ter sistem raket, ki dosežejo tudi do 8.000 metrov višine, medtem ko običajne rakete ne gredo preko 500 metrov. To pa terja zapletene študije, saj je treba upoštevati letalski promet in zračne koridorje.

Težave so tudi glede gradnje ceste na Sabotinu. Zaradi meje so namreč na jugoslovanski strani prisiljeni delati velik ovinek, ki bi se mu s to cesto izognili, vendar bi morala ta cesta na italijanski strani po vinogradih, podreti pa bi treba tudi nekaj hiš. In nazadnje, kar zadeva preventivno ukrepanje proti onesnaženju v Tržaškem zalivu, pridejo v glavnem v poštev čistilne naprave na tistih vodah, ki se vanj izlivajo in v katere se odtekajo tako greznične kot industrijske odplake.

Prihodnje srečanje komisije za vodno gospodarstvo pa bo v Sloveniji in sicer okoli polovice julija.

NA NEDAVNEM SREČANJU V GRADCU

Pobude za izboljšanje letalskega prometa med sosednimi deželami

Furlanija-Julijska krajina predlagala vzpostavitev zračnega koridorja čez Bistrico v smeri proti Dalmaciji

V teh dneh so se v Gradcu sestali predstavniki trgovinskih zbornic in letališčno strokovno osebje dežel Furlanije - Julijske krajine, Slovenije, Hrvatske ter avstrijske Koroške in Štajerske in razpravljali o problemih v letalskem prometu in o problemih, ki se porajajo ob morebitnih spremembah, ki so v kratkem predvidene na tem področju. Delovna skupina iz Italije, Jugoslavije in Avstrije, ki se redno sestaja že vrsto let, je tokrat sestavila skupen program, po katerem naj bi se ravnala letališča omenjenih petih dežel. V prvi vrsti so poudarili pomen posebnih vozovnic, govor pa je bil tudi o problemih medkrajevnega prometa, o vzpostavitvi novih letališč ter o okrepitvi že obstoječih.

Posebno o tej zadnji točki se je na ravnokar zaključenem sestanku obširno razpravljalo. Predstavniki italijanskih letalskih družb, ki jih je zastopal predsednik ronškega letališča Reverdito, so uradno zaprosili jugoslovanske kolege, naj bi z ronškega letališča dovolili odprtje zračne poti čez Bistrico, kar bi omogočilo boljše povezave na relaciji Tolza (Zah. Nemčija) preko Humina in Ronk nemoteno do jadranske obale, do Dubrovnika in Splita. Te novosti bo Italija predlagala mednarodnemu združenju za civilno letalstvo ICAO in po lanskem dogovoru jih bo podprla še avstrijska vlada.

VESTI S KOPRSKEGA

Skrb za razvoj italijanske skupnosti

Člani komisije za narodnostna vprašanja in stiki z zamejstvom pri obalni konferenci SZDL v Kopru so na rednem sestanku ocenili lansko delo ter ugotovili dosledno izvajanje začrtanega programa. Poudarili so, da bo potrebno še nadalje delovati kar najbolj ustvarjalno, kar zadeva uveljavljanje pravic in razvoja italijanske narodnostne skupnosti. Težišče mora biti predvsem v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Pomembno vlogo ima tudi šolstvo in bodo v zvezi s tem pripravili posebno analizo do prihodnjega meseca.

Za gradnjo nove obalne bolnišnice v Izoli bodo letos vložili prebivalci šestih južnoprimorskih občin še 130 milijonov dinarjev. To so sporočili na seji upravnega odbora sklada obalne bolnišnice. S temi sredstvi naj bi prihodnje leto končali prvo fazo izgradnje bolnišnice.

L. O.

Jutri tradicionalna Veselica v Miljah

Jutri ob 20. uri, bo v kinodvorani Verdi v Miljah že tretjič zapored tradicionalna Veselica, ki jo prireja Društvo Slovencev miljske občine. Glavni namen te že tradicionalne prireditve, ki jo prireja naše najmlajše zamejsko društvo, je narodno osvestiti miljske rojake, jih prebuditi iz njihovega kulturnega-prosvetnega spanca. Toda namenjena je tudi italijanski javnosti, ki jo hoče opozoriti, da tudi v Miljah žive Slovenci, da se tudi v miljskih hribih govori slovensko.

Na tej prireditvi bodo nastopili pretežno miljski rojaki sami. Tako se bo že tretjič predstavil občinstvu slovenski pevski zbor iz Milj, ki bo pod vodstvom Cvetka Marca zapel nekaj slovenskih pesmi. Otroci slovenske sekcije občinskega vrtca iz Čampor pa bodo podali nekaj prizorčkov na temo: «Mamice bi kruhka pekle». Na isto temo bo tudi v veži kinodvorane Verdi razstava risb, ki so jih izdelali otroci iz vrtca in učenci osnovne šole iz Žavelj in Korošcev. Miljski srednješolci pa se bodo predstavili z veseloigro «Spletkar Niko» v režiji Staneta Raztresena. Prireditev bo zaključila tržaška folklorna skupina «Stu ledi», ki bo podala nekaj narodnih plesov iz Bele krajine in Štajerske.

Društvo Slovencev miljske občine pričakuje, da se bo tudi letos občinstvo polnoštevilno odzvalo njegovemu vabilu in napolnilo kinodvorano Verdi, ki jo je komunistična partija rade volje odstopila društvu za to prireditev.

Boris Valentič

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 18. 5. 1978

Ameriški dolar	869.—
Funt šterling	1576.60
Švicarski frank	432.—
Francoski frank	184.50
Belgijski frank	26.—
Nemška marka	405.—
Avstrijski šiling	56.50
Kanadski dolar	730.—
Holandski florint	378.—
Danska krona	145.—
Švedska krona	181.—
Norveška krona	152.—
Drahma	22.50
Mali dinar	42.75
Veliki dinar	43.50

MENJALNICA
vseh tujih valut

DRUŠTVO SLOVENCEV
MILJSKE OBČINE
VESELICA
S KULTURNO - ZABAVNIM SPOREDOM
jutri, 20. maja, ob 20. uri v kinodvorani Verdi v Miljah
SODELUJEJO
— Otroci slovenske sekcije občinskega otroškega vrtca
— Otroci osnovne šole Korošci - Žavlje
— Domači srednješolci z veseloigro pod režijo Staneta Raztresena
— Domači pevski zbor JADRAN
— Tržaška folklorna skupina «STU LEDI»

GORIŠKI DNEVNIK

V NEKAJ DNEH BODO URADNO OBJAVLJENA

Znana prva imena možnih kandidatov za deželne in pokrajinske volitve

V KD morajo poiskati ravnovesje med strujami - V PSDI nobenih sprememb - KPI in PSI kandidirata Slovence - Programi še niso znani

Rok za vlaganje kandidatnih list se vedno bolj izteka in vodstva strank imajo v teh dneh veliko dela s sestavo kandidatnih list. Najmanj problemov so imeli v PSDI, kjer so že pred tednom dni določili kandidature za deželni in pokrajinski svet. V stranki se ni pojavilo nobeno novo ime. Za deželne volitve bodo kandidirali Zucalli, Fantini, Tachinardi; nov človek je edinole Božo Gruntar. Za pokrajinske volitve pa bosta kandidirala Candussi in Compagnone.

Republikanska stranka bo za «deželne» kandidirala kapetana mestnih stražnikov Giorgia Grudna in pokrajinskega tajnika stranke Maria Ascarija. V pokrajinski svet bo kandidiral De Neri.

V krščanski demokraciji bosta v deželni svet zagotovo kandidirala Tripani in Cocianni, zelo vprašljiva je kandidatura Ginaldija iz Tržiča, kjer se kot kandidat pojavlja Rebula, v Gorici pa Brancatti.

Vsi kandidati predstavljajo določene struje. Tako bo Antonio Bisiach predstavila dorotejce. Z desne strani Soče napovedujejo kandidaturo načelnika skupine KD v občinskem svetu v Krminu Bassa.

PSI je imel v sredo zvečer sejo pokrajinskega vodstva ter vodstva sekcij, na kateri so razpravljali o novih kandidatih in tudi o tem, kakšne odgovornosti prisoditi predstavnikom stranke, ki so dolga leta bili v izvoljenih organih. Potem ko so izbrali nekatera imena, so sklenili, da bodo dokončno določili sestavo kandidatnih list v naslednjih dneh. Vse kaže, da je najresnejši kandidat za deželo Trombetta, med Slovenci omenjajo za pokrajinski svet kandidaturo Walterja Reščiča.

Kandidature KPI bodo znane jutri, ko jih bo objavilo deželno vodstvo stranke. Že sedaj pa se govori o kandidatih, ki so jih izbrali na pokrajinskih vodstvih. Za deželne volitve bodo v Gorici kandidirali Zorzenon, Battello in Ivan Bratina, delavec Italcantieri Sabatini, Rosaria Busolini iz Gorice ter nekateri neodvisni kandidati iz katoliških vrst.

V pokrajinski svet bodo kandidirali Paizza, Poletto, Brumat, Pirella, med Slovenci pa Ivan Bratina in dr. Borut Spacal. Stranka bo precej obnovila svojo kandidatno listo v Tržiču, v Ronkah bo malo sprememb, še največ jih bo, kar zadeva slovensko predstavništvo. Prvič bo kandidirala Lilijana Vižintin.

Slovenska skupnost je prav tako že določila svoje ljudi: za deželo Draga Štoko, Andreja Bratuža ter Gradimira Gradnika, za pokrajino pa Hadrijana Korsiča in Marijo Ferletič.

Ko bo opravljeno najbolj zamudno in tudi najbolj delikatno delo, ki se nanaša prav na izbiro kandidatov, pride na vrsto sestava programov in stališč glede posameznih vprašanj.

Med pomembnimi osebnostmi iz vrste krščanske demokracije, ki se na prihodnjih volitvah ne bodo več predstavile, naj omenimo Romanija, Reverdita in De Rocca; zelo vprašljiva pa je kandidatura zadnjega predsednika pokrajinskega sveta Giuseppa Agatija, pod katerim je prišlo do krize, imenovanja komisarja ter razpisa novih volitev. Nekateri zavzemajo pomembna mesta v gospodarskih ustanovah, drugim pa je ob poteku mandata «potekla» tudi volja, da bi se javno še udejstvovali. Vsekakor bodo prihodnji dnevi pojasnili, kaj je resnice v govoricah, da se Agati nima več namena predstaviti.

Prihodnjo soboto, 27. maja ob 18. uri bodo v Palazzettu Venetu v Gradišču odprli 13. vinsko razstavo za veliko nagrado «Noe». Prejšnjo soboto so strokovnjaki ocenjevali predstavljena vina ter bili zelo strogi. Pripustili so komaj kakšnih 60 odstotkov vin. Na razstavo in v enoteko «La Serenissima» so vpisali samo vina, ki so prejela vsaj 77 točk.

Od 5. do 10. junija vpisovanje v občinske otroške vrtce

Vpisovanje v občinske otroške vrtce v Gorici bo v dneh od 5. do 10. junija. Tako sporoča goriško županstvo in dodaja, da je treba za otroke, ki bodo letos prvič vpisani, predložiti rojstni list ter potrdilo o cepljenju. Prednost za vpis imajo otroci, ki so se rodili leta 1973 in tisti, ki so že obiskovali vrtec v šolskem letu 1977/78. Pouk v občinskih šolskih vrtcih se bo začel 1. septembra.

Skoraj milijarda lir letno za upravljanje letališča v Ronkah

Koliko velja enoletno upravljanje deželnega letališča v Ronkah? Za leto 1977 je znašal obračun poslovanja konzorcija 947 milijonov lir, letos bo najbrž precej več. Pri tem velja predvsem zabeležiti, da je skoraj tri četrtine sredstev (natanko 692 milijonov lir) šlo za plače uslužbencev, ki jih je trenutno 61. Za vse ostale stroške pa so porabili le 27 odstotkov sredstev.

PRIHODNJO SOBOTO, 27. MAJA

Poimenovanje trgovske šole po Ivanu Cankarju

Odkrili bodo pisateljevo sliko, delo Klavdija Palčiča

Prihodnjo soboto, 27. maja, ob 11.30, bodo slovenski trgovski zavod v Gorici poimenovali po Ivanu Cankarju. Odločitev o poimenovanju je sprejelo vodstvo šole skupno z zavodskim svetom ter so jo odobrile nadrejene šolske oblasti. S poimenovanjem šole so se hoteli oddolžiti spominu našega velikega pripovednika in to v letu, ko je ves slovenski narod praznoval 100-letnico njegovega rojstva.

Prireditev bo šolskega značaja ter jo bodo izvedli v večji učilnici, kjer bodo poleg sedanjih in nekdanjih profesorjev, ki so poučevali na šoli, navzoči tudi dijaki trgovskega zavoda.

Govor o liku Ivana Cankarja bo pripravil prof. Marjan Bednarik, dijaki trgovske šole bodo nastopili z recitalom «O, domovina»; pri njegovi izvedbi bo sodeloval član Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta Stane Raztresen.

Osrednji del manifestacije bo odkritje slike Ivana Cankarja, delo slikarja Klavdija Palčiča.

Šolsko vodstvo vabi na prireditev tudi nekdanje učence in starše dijakov.

Drevi začetek prireditev «Pesem ne pozna meja»

Drevi se bo v Doberdobu začel tridnevni praznik pod geslom «Pesem ne pozna meja», ki ga prirejata domače prosvetno društvo «Jezero» in Slovenska prosvetna zveza. Ob 18. uri bo nastop skupine lokostrelcev, zatem pa družabnost ob tabornem ognju ter tekmovanje v briškoli. Jutri zvečer bo nastopila Šaleška folklorna skupina iz Velenja, praznovanje pa se bo zaključilo v nedeljo, z nastopom pevskih zborov iz Doberdoba, Križa, Trebč, Trbovelj, Branika in Pridvora ter domače godbe na pihala «Kras» V soboto in nedeljo zvečer bodo v okviru prireditve predvajali tudi barvne diapozitive na temo «Kras, Doberdob, Jezero».

SEJA ODBORA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

S koordinacijskim šolskim odborom skrbeti za avtonomijo slovenske šole

Danes v Gorici ustanovitev enotnega šolskega odbora - Zahteva po namestitvi dveh šolnikov na didaktičnem ravnateljstvu ter na klasični gimnaziji

Na seji goriškega tajništva Sindikata slovenske šole so pod vodstvom predsednika Albina Sirka obravnavali nekatera aktualna vprašanja s področja slovenskega šolstva. Za današnji pripravljalni sestanek za ustanovitev enotnega šolskega odbora je sindikat imenoval tri svoje predstavnike, in sicer Sergeja Korošca, Adrijana Dornika ter Marjana Bednarika. Na seji odbora sindikata so ugodno ocenili napore za ustanovitev enotnega šolskega odbora na Goriškem ter sodili, da bi takšna odbora bilo treba ustanoviti tudi na Tržaškem in Videmskem. Vsi trije skupaj lahko tvorijo koordinacijski odbor. To telo bi lahko nadomeščalo tisti šolski okraj, ki ga kljub bojkotu volitev v šolske organe, s katerim smo pokazali enotno zahtevo po avtonomiji slovenskega šolstva, oblasti niso hotele ustanoviti.

Šolski odbor v Gorici je občasno že deloval. Sprejemal je stališča v zvezi s šolskimi volitvami ter se je angažiral za bojkot volitev v okrajni in pokrajinski svet. Današnji ustanovni sestanek bo dal temu odboru trajni značaj ter mu poveril pomembne naloge pri urejevanju šolskih vprašanj.

Sindikat slovenske šole je nadalje sklenil uporabiti deset ur na leto za sestajanje med šolskim poukom. V petek, 26. maja ob 11. uri bodo v osnovni šoli v Sovodnjah zborovali učitelji doberdobskega šolskega okrožja, v ponedeljek, 29. maja ob 11. uri na šoli v Ul. Croce pa učitelji goriškega šolskega okrožja.

Sindikat slovenske šole je spet opozoril na neurejeno stanje na didaktičnem ravnateljstvu za slovenske osnovne šole ter na klasični gimnaziji. V pismu, ki ga je sindikat poslal šolskemu skrbništvu, opozarja na nevzdržnost stanja, po katerem je ena oseba dolžna opravljati več nalog, medtem ko bi morali težiti k temu, da bi bila na vsakem delovnem mestu po ena oseba. Sindikat opozarja, da vodi dve didaktični ravnateljstvi še vedno ena sama oseba. Po tolikih letih, odkar traja takšno nevzdržno stanje, bi bil sedaj skrajni čas, da bi na nezasedeno mesto imenovali namestnika. Prav tako je nasprejemljivo stanje na slovenski klasični gimnaziji, kjer mora poverjeni ravnatelj voditi šolo ter hkrati tudi poučevati. Opravljanje dvojnih odgovornosti ni samo utrudljivo za tistega, ki mu je bila takšna naloga naložena, ampak škodljivo tudi za šolo. Sindikat, ki je v pismu zahteval rešitev teh problemov, je resnično opozoril na že dolgo let nerešeno vprašanje ter je pričakovati, da jih bodo na pristojnih mestih rešili.

Skupščina združenja AIAS v Tržiču

V soboto je bila v Tržiču, v Palazzettu Venetu redna letna skupščina Združenja za pomoč spastičnim bolnikom (AIAS), na kateri so odobrili obračun poslovanja za leto 1977 in sprejeli proračun za letos, odobrili spremembo statuta ter izvolili nov upravni svet, ki bo po novem imel devet članov.

Kakor je znano, se je z letošnjim letom, kljub znatnim finančnim težavam začelo novo obdobje v delovanju ustanove, ki se je pridružila pokrajinskemu konzorciju za varstvo duševno in fizično prizadetih otrok. V tej zvezi so na občnem zboru razpravljali o novi usmeritvi delovanja.

V ponedeljek, 15. maja, pa se je že sestal na sedežu ustanove v Ulici Manzoni v Tržiču ,novi odbor.

GRE ZA OSAMLJEN POJAV?

V ŠTEVERJANSKI ŠOLI UGOTOVILI PRIMERE VIRUSNEGA VNETJA JETER

Zdravstvene oblasti raziskujejo vire okužbe - Šola bo nekaj dni zaprta

Učenci šole v Števerjanu imajo te dni počitnice, ki jih niso pričakovali. Zdravstvene oblasti so namreč ugotovile nekaj primerov nalezljivega (virusnega) obolenja jeter in šolo začasno zaprle. V tem času bodo prostore temeljito razkužili, čeprav to v primeru hepatitisa, kakor nam je dejal pokrajinski zdravnik, veliko ne pomaga, kakor tudi ni ustreznega cepiva zoper to velikokrat nevarno bolezen. Zdravstvene oblasti so takoj sprejele potrebne ukrepe da bi ugotovile vire okužbe. Analizirali so vzorce vode iz vodovoda, čeprav je le malo verjetno, da bi bila voda okužena. Izid analize bo znan že danes.

Zaenkrat so ugotovili dva primera virusnega vnetja jeter v osnovni šoli, 1 primer pa tudi v otroškem vrtcu. Ni pa mogoče izključiti, da se bo število obolelih otrok in odraslih povečalo v prihodnjih dneh, kajti inkubacijska doba bolezni je sorazmerno dolga in bo šele v prihodnjih tednih z gotovostjo mogoče reči, ali je šlo za omejen pojav.

Vsekakor ne bo odveč priporočilo, naj ljudje posvečajo veliko skrbi higieni ter naj se ob sumljivih znakih takoj obrnejo do zdravnika.

Izgleda pa, da se je virusno vnetje pojavilo tudi drugod na Goriškem. Včeraj zjutraj je bila v Tržiču manjša protestna manifestacija staršev otrok, ki obiskujejo tamkajšnjo osnovno šolo «C. Battisti» in kjer naj bi za hepatitisom zboleli trije učenci. Starši menijo, da se je bolezen pojavila zaradi pomanjkljive čistoče v šolskih prostorih, pravi viri okužbe pa bodo najbrž drugje.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči bo v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg S. Francesco 4, tel. 2124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

Zbor «Ermes Grion» jutri v avditoriju

Na pobudo goriške občine in društva Filologica Friulana, bo jutri zvečer ob 21. uri v avditoriju v Gorici nastopil zbor «Ermes Grion» iz Tržiča, ki ga vodi Aldo Policardi. Goriškemu občinstvu se bo predstavil z vrsto furlanskih ljudskih in umetnih pesmi, ki jih je pred kratkim izdala znana založba gramofonskih plošč RCA iz Rima na LP plošči pod naslovom «Canti del Friuli».

Zbor «Ermes Grion» ima za sabo četrtstoletno živahno in razvejano dejavnost. Ustanovil ga je leta 1952 Aldo Policardi.

V tem času je zbor imel nad 540 koncertov in je nastopil ob najrazličnejših priložnostih. Posnel je nekaj gramofonskih plošč, ter nastopil na radijskih postajah v Nemčiji, Avstraliji, Jugoslaviji, Španiji in Vatikanu.

Jutrišnji koncert obsega pesmi Policardija, Seghizzija, Zardinija, Piana, Garzonija, Kubika in Escherja. Vstopnine ne bo.

ZANIMIVA MEDNARODNA PRIREDITEV

V Tokaju pri Ajdovščini tekmovanje jazbečarjev

V kraju, kjer je lovski poligon, so pripravili dva umetna rova - Stalež divjadi na Vipavskem

V soboto od 8. ure dalje bo v kraju Tokaj blizu Ajdovščine zanimivo lovsko tekmovanje psov jazbečarjev iz cele Jugoslavije, ki ga prireja lovska družina «Hubelj» iz Ajdovščine. Tokaj je pravzaprav ledinsko ime za pobočje pod Lokavcem, kjer ima vipavska kmetijska zadruga velik vinograd. Do kraja tekmovanja vodi lepa asfaltirana cesta, sicer je to stranskega pomena, ker so lovci in njihovi štirinožni spremljevalci raje potikajo po gozdu in grapah, kjer se rada zadržuje divjad.

V Tokaju ima lovska družina iz Ajdovščine svoj «poligon». Tu so pripravili dva umetna rova, enega za napad in uničenje divjadi, drugega pa za izvlačenje mrtvih živali. Izdelana sta po mednarodnih predpisih in edina na širšem območju Primorske.

V nedeljo se bodo v Tokaju pomerili terieri, brako jazbečarji in navadni jazbečarji iz cele Jugoslavije, pa tudi njihovi tekmeci iz Furlanije - Julijske krajine, Koroške in celo iz Francije. Člani lovske družine «Hubelj» so že priskrbeli zadostno število živih lisic in jazbecov, ki jih bodo spustili v rova ter nato merili, v kolikem času jih bodo psi zalezli in izvlekli iz rova. Sicer pa lovci v gornji Vipavski dolini dobro skrbijo za stalež divjadi. Pred nekaj leti smo poročali, da so ob zgornjem toku Vipave naselili race mlakarice, ki so se lepo udomačile in tudi razmnožile. Letošnjo zimo so imeli lovci gornje Vipavske doline dovoljen odstrel določenega števila rac. Te vodne ptice živijo zdaj že na širšem področju ob vodnih tokovih, od Podnanosa navzdol. Ko je burja, jih zanese celo do Zalošč pri Dornberku. Divjih zajcev je na Vipavskem trenutno bolj malo, več pa je fazanov, predvsem zaradi vsakoletnega vnašanja mladičev, ki se izvalijo v valilnicah. Če bi se lovci zanašali samo na naravno razmnoževanje fazanov, bi bil odstrel dokaj skromen.

Jerebic je na Vipavskem zmeraj manj. Pravijo da izginjajo iz krajev, kjer se naselijo fazani. Je pa tudi res, da te ptice rade jedo žitno zrnje na njivah. Žita pa je tudi na Vipavskem zmeraj manj. Jerebice je zdaj zaslediti bolj v višjih predelih, kjer fazanov običajno ni. Precej pa bodo najbrž krivi tudi strupi, ki jih kmetje v zmeraj večjem obsegu trosijo po vinogradih, njivah in vrtovih.

D. R.

PROSVETNO DRUŠTVO «JEZERO»
in SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
vabita v Doberdob na prireditev
PESEM NE POZNA MEJA
DANES, 19. MAJA,
ob 18. uri nastop lokostrelcev in večer ob tabornem ognju;
ob 20. uri tekmovanje v briškoli z bogatimi nagradami.
SOBOTA, 20. MAJA,
ob 20. uri nastop ŠALEŠKE FOLKLORNE SKUPINE iz Velenja, nato ples z ansamblom Pomlad.
NEDELJA, 21. MAJA,
ob 17. uri sprevod nastopajočih po vasi in položitev venca k spomeniku padlim;
ob 18. uri koncert pevskih zborov iz Doberdoba, Križa, Trebč, Trbovelj, Branika in Pridvora ter domače godbe «Kras». Sledi ples z ansamblom Pomlad.
V soboto in nedeljo zvečer predvajanje barvnih diapozitivov na temo «KRAS, DOBERDOB, JEZERO».
Delovale bodo z domačim vinom in kraškim prigrizkom dobro založene stojnice.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici, drevi ob 20.15, Novak Novak: Gugalnik. Abonmajska predstava za sindikalni abonma S petek A in izven. Predstava bo v veliki dvorani PDG v Novi Gorici, Soška 1.

Prireditve

Na pobudo fotografskega krožka Circolo Fotografico Isontino, bodo drevi, ob 21. uri, na sedežu v Ulici S. Chiara 15, predvajali zbirko barvnih diapozitivov o Krasu, ki jih je posnel Alvise Duca.

Razstave

V galeriji **La Bottega** v Ul. Nizza v Gorici je odprta razstava akvarelov goriškega slikarja Andreja Košiča.

Jutri, 20. maja, odprejo **v galeriji Sagittaria** v Pordenonu kolektivno razstavo mladih slikarjev naše dežele. Razstavljali bodo Marjan Kravos iz Trsta, Giorgio Valvassori iz Gorice, Adriano Bon iz Trsta, Giancarlo Venuto iz Codroipa in Enzo Navarra iz Vidma.

V občinski knjižnici v Škocijanu ob Soči odprejo danes, 19. maja, razstavo slikarjev, ki bivajo v tej občini.

V tržiški galeriji «Antiche mura» bodo jutri zvečer ob 18. uri odprli skupinsko razstavo desetih mladih domačih slikarjev. Odprta bo do 28. maja.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici vabi člane in prijatelje, da se udeležijo planinskega srečanja na Trstelju, v nedeljo, 21. maja. Odhod s Travnika z lastnimi sredstvi ob 8. uri.

Slovensko planinsko društvo v Gorici sporoča udeležencem družinskega izleta v nedeljo, 21. t.m., da bo avtobus odpeljal s Travnika ob 5.30, iz Štandreža ob 5.35 in iz Sovodenj ob 5.40. Društvo se priporoča za točnost.

Razna obvestila

Upravni odbor Slovenskega planinskega društva v Gorici prosi člane, ki so prejeli na posodo smučarsko tekaško opremo, naj jo čimprej vrnejo zaradi inventure.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Morte di una carogna». A. Delon in O. Muti.
CORSO 17.30 — 22.00 «Telefon». C. Bronson, L. Remick. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.30—22.00 «Al di là del bene e del male». D. Sanda in E. Josephson. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CENTRALE Zaprto.
VITTORIA 17.00 — 22.00 «Stupro selvaggio». B. Fogarty in S. King. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 17.30—22.00 «Il tesoro di Matecumbe».
EXCELSIOR 16.30—22.00 «Ritratto di borghesia in nero».

Nova Gorica in okolica

SOČA «Belmondo nepopravljivi», francoski film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Plava ptica», ameriško-sovjetski film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Gospodar življenja in smrti», ameriški film ob 19.30.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

RODILI SO SE: Caterina Croci, Giuseppe Carrozza, Lorenzo Lenzini, Silvia Stecchina, Giulia Gecchele, Barbara Tollon, Elisa Barbaro, Denise Tomažič, Manuel Koren, Paolo Pietruzzo, Sara Tognon.

UMRLI SO: 59-letni delavec Celeste Trigatti, 74-letni upokojenec Igino Dreas, 64-letni Angelo Mores, 86-letni trgovec Anton Mervic, 64-letni upokojenec Italo Somaglia, 72-letni upokojenec Agostino Bressan, 80-letna upokojenka Maria Pilat por. Clede, 66-letni upokojenec Paolo Pironi, 81-letna upokojenka Ester Grifoni vd. Cittadoni.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Karla Drufovke darujeta Gizela in Milka Mikulus 10.000 lir za Dijaško matico.

Umetnost mladih v Pordenonu

Pordenonski Centro iniziative culturali prireja v galeriji «Sagittaria» v Pordenonu veliko razstavo pod naslovom «Mlada umetnost v Furlaniji - Julijski krajini». Razstavo bodo odprli jutri zvečer ob 18.30 in bo trajala do 20. junija. Razstavo je pripravil kustos tržaškega muzeja Revoltella dr. G. Montenero. V nasprotju s tem, kar bi mogli iz samega naslova razbrati, ne gre za široko razstavo mlajših likovnikov iz naše dežele, pač pa bo v sicer zelo pomembni prireditvi sodelovalo le pet mladih likovnikov iz naše dežele

Adriano Bon je Tržačan, star 36 let; doslej je priredil že nekaj samostojnih razstav, prav tako je že sodeloval pri številnih kolektivnih likovnih manifestacijah. *Enzo Navarra* je sicer z ital. Juga, toda že dolgo živi v naših krajih. Star je 32 let in se je že krepko uveljavil. *Giorgio Valvassori* je Goričan, star je 31 let. Doslej je veliko razstavljal doma, pa tudi že v tujini in dobil več priznanj. *Giancarlo Venuto* je iz Codroipa in je med vsemi petimi najmlajši. Rodil se je 1951. Študiral je v Vidmu in v Benetkah.

Končno bo razstavljal na tej prireditvi *Marjan Kravos*, naš Tržačan, ali bolje Škedenjc. Star je 30 let, šolal se je doma, v Trstu in na akademiji v Ljubljani. Doslej je imel že več razstav, med drugim je razstavljal tudi na ljubljanskem mednarodnem bienalu grafike, kar je za tako mladega umetnika že samo po sebi lepo priznanje. Doslej je sodeloval že na številnih mednarodnih likovnih prireditvah širom po Evropi.

KULTURNA DOGAJANJA V SLIKAH

V nedeljo zvečer je v boljunskem gledališču «F. Prešeren» nastopil folklorni ansambel «Stu ledi». V soboto zvečer pa sta v Prosvetnem domu nastopila domači pevski zbor «Tabor» ter zbor iz Trbovelj.

UMRL JE V PRVIH DNEH MAJA PRED 400 LETI V RIMU

Julij Klović - poslednji velik predstavnik evropske miniature

Rodil se je v naselju Grižane v Hrvatskem primorju - Obredel je pol Evrope - Njegova dela najdemo po velikih galerijah in muzejih sveta

V svetu likovne umetnosti je več primerov, ko si znane mojstre, ki bi po vseh pravilih in merilih pripadali kaki majhni naciji, lastijo druge, velike, bogate nacije. O tem priča na primer tudi primer velikega slikarja Kavčiča, ki je po rodu naš Goričan, a ga na Dunaju beležijo kot svojega, ker je pač tam živel in ustvarjal. Isto bi veljalo tudi za enega največjih miniaturistov, za Hrvata Julija Klovića, ki pa je v svetu likovnosti znan kot Don Giulio Clovio. Gre za veliko ime, ki zasluži, da se ob njem ustavimo, saj so ga nekateri imenovali celo za «malega Michelangela».

Pred nedavnim je v založbi «Spektra» izšla monografija z reprodukcijami nekaterih Klovićevih del ter s teksti, ki sta jih napisala hrvaška strokovnjaka Grga Gamulin in Marija Cionini - Visani. Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti, zavod za zgodovino umetnosti ter društvo za zaščito kulturne dediščine v Vinodolu so ob sodelovanju občinske skupščine Crikvenica proslavili 400-letnico smrti Julija Klovića. Prvi del te svečanosti je bil v Zagrebu, drugi pa v naselju Grižane v Vinodolu torej v Hrvatskem primorju.

Julij Klović, ki je znan po vseh velikih galerijah v Italiji, na Angleškem, v Belgiji, v Franciji in drugod pod imenom Don Giulio Clovio, se je rodil l. 1498 v naselju Grižane pri Vinodolu. Ko je bil star 18 let, je prišel v Benetke, kjer je ostal tri leta. Že v tisti dobi, torej, ko je bil star komaj dvajset let, mu je poznejši kardinal Marino Grimani poveril izdelovanje načrtov za razne medalje, medaljone in pečate. Klović se je slikarstva učil v Mantovi pri tedanjem mojstru Giuliu Romanu.

Že v mladih letih je zaslovel kot velik mojster in zato ga je leta 1524 madžarski kralj Ludvik II. povabil na svoj dvor. V Budimu je Klović naslikal več mojstrovin, med katerimi sta na primer tudi Smrt Lukrecije in Parisova sodba. Toda po bitki pri Mohaču leta 1525, ko so Turki potolkli vojsko Ludvika II., je turška soldateska zažgala slovito biblioteko v Budimu, ki jo je osnoval Matija Korvin. S požigom te biblioteke je bilo uničeno velikansko knjižno in umetniško bogastvo, v katerem je bilo tudi več Klovićevih del.

Po tem rekli bi tudi osebnem porazu se je Julij Klović vrnil v Italijo in sicer v Rim, kjer je slikal miniature za kardinala Campeggia. Tu je ostal do leta 1527. Toda tudi tu Klović ni imel sreče. Če se je v Budimu proslavil z deli, ki so ostala velika mojstrovina vsega miniaturnega slikarstva, je tudi v Rimu koj po svojem prihodu naslikal med drugim znano delo «Plenjenje Rima». Toda tudi tu mu je šlo vse narobe. Soldateska kralja Karla Burbonskega ga je zajela. Da bi si rešil glavo, je pobegnil in postal menih. Najprej je živel kot menih v Mantovi, nato v Padovi. Pravzaprav je v tem času postal Julij. Klović je namreč iz svojega rojstnega kraja Grižan prinesel v svet ime Jurij. Ker pa mu je Julius Roman kot učitelj veliko pomagal, si je spremenil ime in postal Julius oziroma Julij.

Toda niti kot Julius ni mogel dolgo ostati v samostanu in tudi redovnik ni bil dolgo časa. Spet je prišel «v službo» kardinala Marina Grimanija, kateremu je ilustriral več rokopisov, leta 1540 pa je iz Grimanijeve službe prešel v službo kardinala Alessandra Farneseja, nečaka tedanjega papeža Pavla III. Tudi Farneseju je Klović ilustriral več rokopisov.

Plemstvo družine Medici je pravzaprav tisto plemstvo, ki je ustvarilo Firence, namreč mesto umetnosti. Julij Klović je leta 1551 prišel v Firence in se udinjal pri slovitem Cosimu iz družine Medici. Kar več let je bil tu, vmes pa je bil tudi v Parmi in Piacenzi, pa tudi v Rimu. V Rimu se je spoznal in srečeval tudi z Michelangelom. Prijateljeval pa je tudi z Brueghelom, Vittoriom Colonno in drugimi v krog družine Farnese je prav on uvedel tudi velikega mojstra El Greca, ki ga je tudi portretiral. Slika se hrani v neapeljski Nacionalni galeriji.

Čeprav je bilo Klovićevo življenje dokaj razgibano, včasih bogato, včasih pa tudi težavno, je dočakal lepo starost 80 let. Umrl je 5. maja 1578 v Rimu, kjer je tudi pokopan in sicer v cerkvi S. Pietro in Vincoli. Na njegovem grobu pa piše, da tam leži Don Giulio Clovio - Croata, iz česar moremo sklepati, da se je Klović čutil Hrvata, da je torej kljub temu, da je z 18. letom zapustil svoj rodni kraj in taval po svetu obilnih šest desetletij še vedno čutil vez z rojstnim krajem, s svojim hrvaškim rodom.

Kakor povedo strokovnjaki in Klovićevi biografi, je ustvaril veliko miniaturnih del, ki se hranijo na primer v muzejih v Firencah, v dunajskem dvorskem muzeju, v Bruslju, v Londonu, v Benetkah in drugod. Zanimivo je, da je El Greco, ki smo ga že omenili, upodobil Tiziana, Michelangela in — Klovića, in sicer na velikem platnu z naslovom «Kristus izganja trgovce iz hrama». Gre za veliko delo, ki ga je El Greco naslikal v času od 1570 do 1575 in ki ga nahajamo v ameriškem The Minneapolis Institute of Arts.

Toda Klovićevo verjetno najbolj znano delo je umotvor z naslovom «Horae beatae Mariae Virginis», ki je bilo do 1860 leta v neapeljski kraljevski biblioteki a ga hranijo sedaj v New Yorku v Pierpont Morgan Library. Klović je narisal več biblijskih scen kot na primer Samsonov boj, Marijino oznanenje, Beg v Egipt, Kristusovo rojstvo itd. Strokovnjaki pravijo, da so ta dela, pa čeprav gre vedno za miniaturne slike, izdelana pod vplivom Raffaella ali Michelangela. Michelangelov vpliv se vidi tudi v delu «David in Goljat», ki ga nahajamo v londonskem Britanskem muzeju. Zanimivo je tudi, da je Klović ilustriral komentarje poslanic sv. Pavla, ki jih je izdelal za kardinala Grimanija, in ki jih danes nahajamo v londonskem muzeju Soane.

V zvezi s tem velja dodati tudi naslednje: do pred nekaj leti so Kloviću pripisovali tudi nekatera dela, ki niso bila njegova. Sedaj se je število njegovih del nekoliko skrčilo. Kljub temu je Klović ustvaril toliko miniaturnih mojstrovin, da spada med največje miniaturiste ne le svoje dobe, pač pa vseh časov. Čeprav so mnoga njegova dela ostala le v risbi, je njegova bera velika, in nahajamo njegova dela po vseh pomembnejših muzejih v Evropi in tudi v New Yorku. Sodobna likovna kritika ocenjuje Julija Klovića kot «zadnjega velikega predstavnika evropske miniature» in «virtuoznega ter prefinjenega mojstra», skratka, Klović je velik mojster miniature in slikarstva nasploh.

Njegovi izredni uspehi na področju likovne ustvarjalnosti postanejo na neki način še večji če upoštevamo dejstvo, da je Julij Klović sredi največje in najbolj vnete dejavnosti malone oslepel. Bilo je to v letih 1556-1557, v letih ko je veliko ustvarjal tudi po naročilu Margarete Avstrijske. Da bi si izboljšal vid, je odpotoval v Benetke, kjer so ga operirali. Toda komaj se je opomogel od te neprijetnosti in rekli bi tudi osebne nesreče, so mu začele odpovedovati roke, tako da je imel z zdravjem precej težav. In vendar je njegova dediščine izredno bogata.

Zelo bogat spored dubrovniških iger

Ponovitev nekaterih uspelih dramskih del iz lanskega programa - Gostovanje znanih tujih ansamblov - Skupno 106 večerov z 2000 umetniki

Dubrovnik ni zaslovel po vsem svetu le zaradi svojih značilnosti, ki izhajajo iz davnih stoletij, ko je bilo to mestece na jugu Dalmacije «edini otok», ki se je upiral Benetkam in ostal samostojen, pač pa tudi zaradi tega, ker se že 28 let zapored, torej skoraj ves čas po drugi svetovni vojni v tem čudovitem sredozemskem mestecu vrstijo visoko kakovostne kulturne prireditve, znane pod imenom «Dubrovniške poletne igre». Predvčerajšnjim je svet dubrovniških poletnih iger dokončno določil letošnji program tega visokokakovostnega festivala, ki bo trajal od 10. julija do 25. avgusta in se vršil na raznih rekli bi prirodnih odrih tega lepega mesteca.

Letošnji dubrovniški festival bo obsegal 106 dramskih, glasbenih in folklornih prireditev, na katerih bo sodelovalo nad dva tisoč umetnikov iz Jugoslavije in večjega števila tujih dežel. Nemogoče bi bilo navesti vsa dela in vse ansamble, ki bodo nastopili na letošnjem dubrovniškem festivalu, zato se bomo omejili le na nekaj podatkov, s katerimi bomo skušali prikazati raven letošnje prireditve.

Nekaj del je bilo že lani na sporedu in jih bodo letos ponovili. Ponovili pa bodo le tista dela, ki sta jih občinstvo in kritika dobro sprejela. To so na primer «Dundo Maroje» hrvaškega pisatelja Marina Držića, nadalje «Aretej» hrvaškega pisatelja Krleže. Ponovili bodo tudi Shakespearovo delo «Hamlet» in Matkovičevo delo «Heraklo». Nadalje bo na sporedu spet Sofoklejev «Kralj Ojdip». Na novo pa bodo izvedli Shakespearovo klasično delo «Rihard III.», ki ga bo na oder trdnjave Lovrijenac postavil slovenski režiser Mile Korun. Na vrsto bo prišla tudi neka Goldonijeva komedija, ki jo bo Tomislav Radić postavil na oder na tako imenovani Gunguličevi poljani. Delo bo izvedlo dubrovniško gledališče «Marin Držić».

Tudi letos se je vodstvo Dubrovniških poletnih iger dogovorilo z nekaterimi sorodnimi jugoslovanskimi ustanovami, kot na primer s «Sterijnim pozorjem» iz Novega Sada, s Festivalom malih in eksperimentalnih odrov iz Sarajeva, z zemunskim Festivalom pantomime in monodrame. S temi ustanovami so se dogovorili toko, da bi omogočili dubrovniškemu občinstvu prisostvovati najuspešnejšim prireditvam s teh festivalskih programov. Posebno pozornost bo verjetno pritegnilo gostovanje dramskega ansambla iz avtonomne pokrajine Kosovo. Gre za gostovanje pokrajinskega narodnega gledališča iz Prištine, ki se bo predstavilo v Dubrovniku s Shakespearovim «Macbethom»

V načrtu so nadalje tudi gostovanja dramskih ansamblov ali umetnikov iz Poljske, Češkoslovaške, Italije in drugod. Novost letošnjega dubrovniškega festivala je tako imenovani «Večer gledališča v filmu». V tem okviru bodo prikazali štiri filmske eseje o Dubrovniških poletnih igrah in sicer delo gledališkega in filmskega režiserja Bore Draškovića.

Do tu smo navedli le nekaj del dramskega značaja. Prav nič manj bogat ni glasbeni del letošnjih Dubrovniških poletnih iger. V ta okvir spada najprej gostovanje moskovske komorne Opere, ki se bo predstavila z dvema operama ter z baletnim večerom. Iz ZDA bo prišel gostovat v Dubrovnik ansambel Murray Louis dance Company. Prav gotovo bo pritegnila pozornost tudi izvedba nekih Monteverdijevih del, s katerimi bo prišla na gostovanje v Dubrovnik zagrebška Filharmonija.

Če upoštevamo dejstvo, da bo na letošnjih Dubrovniških poletnih igrah na sporedu tudi več folklornih prireditev, ki jih izvajajo po navadi vrhunski domači ansambli, pa tudi njim enakovredni tuji ansambli, smemo reči, da bo tudi letošnji dubrovniški festival na zelo visoki ravni. Sicer pa spada dubrovniški festival po svoji kakovosti med vrhunske prireditve v svetovnih merilih.

Seveda se manifestacije, kakršne so Dubrovniške poletne igre ne pripravijo od danes na jutri. In ker bo prihodnje leto v Dubrovniku nekakšen jubilejni že trideseti zaporedni poletni kulturni festival, so na zadnji seji sveta Dubrovniških poletnih iger razpravljali in nato tudi sprejeli okvirni program za prihodnji festival, torej za festival, ki bo leta 1979

Kot je bilo rečeno, bo dramski program jubilejnega festivala programsko zaokrožen tako, da bo tvoril nekakšno celoto izbranih domačih in tujih odrskih del. Na vrsto bo prišel spet s svojimi deli Vojnović. V letu 1979 bodo uprizorili njegovo «Dubrovniško trilogijo». Prav tako bo močno upoštevan Shakespeare. Angleškega avtorja bodo bolj kot domači izvajali tuji ansambli. Kar velja za govorni del programa, velja tudi za glasbeni in folklorni del.

Iz umetnostnih galerij

Possenellijeve lesene plastike v galeriji «Rena Vecia»

V galeriji «Rena Vecia» v Ul. Donota v Trstu je kot deveti razstavljavec prišel na vrsto Renzo Possenelli, ki je tu razstavil več svojih lesenih plastik. Possenelli je poslednjič razstavljal v Trstu v galeriji «La Loggia» tik za magistratom, torej v galeriji, ki je že zdavnaj usahnila. To se pravi da si je privoščil zelo dolg odmor. Tokrat pa se predstavlja kot zanimiv obdelovalec lesenih plastik. Ves ta čas pa se je Possenelli ubadal z umetnostjo v svoji delavnici na Trgu Barbacan, kjer ima svoj atelje za restavriranje lesenih plastik.

Kazno je, da je njegovo kiparjenje ali bolje njegovo kiparstvo svojevrstno in izvirno v svoji moči nenavadnega ekspresionizma. Degradacija elementarne strukture na raven prvobitne emotivnosti prirodnega človeka močno prevzame gledalca teh grobo izrezljanih rekli bi raje le nekako obtesanih kipov. Pri tem pa človek doživlja nekak duhoven pretres, ko ima pred seboj nekakšno vrnitev v pradavnost prebujanja kiparske umetnosti, ki v delih Renza Possenellija dosežejo svoj višek verjetno v kipu z naslovom «Crno gibanje». To pa se nadaljuje še v kipu z naslovom «Judež» ali v «Križanem» brez križa ali v Asiškem ubožcu ali pa tudi v tragični podobi političnega deportiranca. Nato pa obdeluje Renzo Possenelli tudi sodobnejšo tematiko v delu «Okno», ko upodablja deklico s široko razprtimi očmi, ko vsa prestrašena skrivaj opazuje družinski prepir.

Pomembno je tudi njegovo smiselno uporabljanje različne strukture lesa, zlasti ko upodablja glave in kjer uporablja različen les za podajanje las oziroma brade ali ko uporablja srebrno svetle žeblje. Morda je to idejo povzel po znanem jugoslovanskem mojstru Dušanu Džamonji, ki pa uporablja ožgane žeblje.

M. B.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 *Argumenti* *Mussolinijeva republika*
13.00 Komični filmi
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK in *Danes v parlamentu*
14.10 Tečaj nemščine
17.00 Ob petih s . . . Sandrom Mazzolo
17.05 *Gledališče mladih* *Leonzio in Lena*, 2. del igre
17.40 Nastopata pevca Pupo in Roberto Viscareni
18.00 Argumenti, vzgojna oddaja
18.30 *Dnevnik 1* — KRONIKE *Sever kliče jug - Jugi kliče Sever*
19.05 Programi pristopanja
19.20 *Tarzan contro gli uomini blu*, 2. del TV filma
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Tam tam *Aktualnosti Dnevnika 1*
21.35 Srečanje s fantastičnim filmom: IL VILLAGGIO DEI DANNATI, film Ob koncu DNEVNIK, *Danes v parlamentu in Vremenska slika*

Drugi kanal

12.30 Vidim, slišim, govorim *Knjižna rubrika*
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13, URI
13.30 Stari poklici nova šola *Vinogradništvo in kletarstvo*
15.30 *61. Giro d'Italia*
17.00 Program za otroke: *Šport in predstave*
17.30 *Obisk k Ipilli Enga*, dok. oddaja
18.00 Kos papirja, vzgojna oddaja
18.25 *Iz parlamenta* in DNEVNIK 2 — *Športne vesti*
18.45 *Dober večer s . . . Francom Franchijem* Vremenska slika
19.45 *Dnevnik 2* - ODPRTI STUDIO
20.40 Nepogrešljivi trije ORLOVO GNEZDO, TV film
21.35 Preteklost in sedanjost: *Mladina v krizi*
22.35 *Partija v dveh* Ob koncu DNEVNIK 2 - ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

10.00 in 15.00 *TV v šoli*
17.20 Polieder H 3
17.35 OSTRŽEK, otroška serija
18.00 Obzornik
18.10 *Slovenski rock: Andrej Šifrer*
18.45 *Srce, motor krvnega obtoka* Oddaja iz serije Človekovo telo
19.10 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 *Omrok 78*, dok. glasbena oddaja
21.05 Razgledi: *Krenite v smeri*
21.35 DNEVNIK
21.55 *R. Graves:* JAZ, KLAVDIJ, nadalj.

Koper

18.00 *Svetovno prvenstvo v boksu*
19.30 *Jugoslovanski trim test*
20.00 Otroški kotiček
20.15 *Odprti prostor*
20.30 DNEVNIK
20.45 PODEŽELANKA, film Režija Mario Soldati, v glavnih vlogah pa nastopaja Gina Lollobrigida, Gabriele Ferzetti in Franco Interlenghi
22.35 Locandina, reklamna oddaja
22.50 *Nokturno:* LEPI LJUDJE, dok. oddaja

Zagreb

20.00 *Odrske luči*, dok. glasbena
21.05 Noči in dnevi, nadalj.
21.55 *Po sledovih fotografije*
22.25 DNEVNIK
22.40 *Dosje našega časa:* LETO 1954

ŠVICA

19.25 *Znanstvena oddaja*
20.45 *Cezar in Kleopatra*, nanizanka
22.05 Posebna oddaja o družini

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.05 Tuji pevci v Sanremu; 9.30 Iz beležnice Borisa Pahorja; 9.35 Ritmična glasba; 10.05 Koncert sredi jutra; 10.35 Rojstna hiša naših velemož; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Na sporedu je opera; 12.45 Pristopanje k deželnim oddajam; 13.15 S pevskih revij; 13.35 Od melodije do melodije; 14.10 Visoška kronika, roman v nadaljevanjih; 14.30 Veliki izvajalci; 15.35 Mladi in glasba; 16.30 Otroški vrtiljak; 17.05 Deželni skladatelji; 17.30 Glasbena panorama; 18.05 Kulturni dogodki v deželi in ob njenih mejah; 18.20 Klasični album.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Barok v glasbi; 9.20 Poje Alan Sorrenti; 9.32 Plošče; 10.00 Z nami je . . .; 10.15 Popevke; 10.32 Elizabetine pravljice; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Kultura in družba; 14.10 Relax v glasbi; 14.15 Folk glasba; 14.33 Poje grupa Rose Royce; 14.45 La Vera Romagna; 15.00 Mala antologija mislecev; 15.10 Valčki, polke in mazurke; 15.40 Flash v glasbi; 15.45 Folk orkester Tullio Freddolini; 16.00 Izletnik; 16.05 Popevke; 16.40 Glasbeni notes; 17.00 Ob petih popoldne; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Melodije na tekočem traku; 18.35 Primorska poje '78; 19.33 Crash; 20.00 Glasovi in zvoki; 20.32 Program z Gisello Pagano; 21.17 Trobentač Horst Fischer; 21.32 Simfonični koncert; 22.45 Orkester Count Basie.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.30 Glasbeno prebujenje; 8.50 Glasbeni trenutek; 9.00 in 10.35 Radijski pogovori; 11.25 Ena dežela na enkrat: Benečija; 12.05 in 13.30 Vi in jaz '78; 14.05 Jazzovska glasba; 14.30 Iz Južne Amerike: Astor Piazzolla in Aldemaro Romero; 15.05 Prvi Nip; 17.10 Radijska igra; 18.15 Film in njegova glasba; 19.35 Najlepši radijski programi leta; 20.35 Sodnikove razsodbe; 21.05 Simfonični koncert; 23.10 Lahko noč.

RADIO 2

7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.00 Poročila; 6.00 in 7.55 Jutranje razvedrilo; 8.45 Novice iz filmskega sveta; 9.32 Radijska nadaljevanka; 10.12 Pogovori s poslušalci; 11.32 Popevke; 12.45 Petkova priporočilnica; 13.00 Najlepše popevke; 13.40 Satirična oddaja; 15.00, 15.45 Tukaj Radio 2; 17.55 Big music; 18.35 Kolesarska dirka po Italiji; 19.30 Prijetno poslušanje; 21.15 Zbori iz vsega sveta; 21.29 Glasbene novosti za mladino.

SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Znano in priljubljeno; 12.10 Z orkestri in solisti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.30 Zabavna glasba; 13.30 Priporočamo vam . . .; 14.05 Glasbena pravljica; 14.16 Naši umetniki mladim poslušalcem; 14.30 Glasba po željah; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.45 Naš gost; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Moment musical; 19.20 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Štirje kovači; 20.00 Stop pops 20; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

AKTUALNO ZA VINOGRADNIKE

Nekaj napotkov za racionalno protiglivično zaščito trt

Prišel je čas za zatiranje dveh glavnih glivičnih bolezni vinske trte, to je oidija ali plesni in peronospore ali po domače strupene rose.

Izkušnje zadnjih let so pokazale, da je priporočljivo le kombinirano škropljenje vinske trte, to je uporabljanje bakrenih in nebakrenih pripravkov. Če namreč škropimo s samo nebakrenimi pripravki, postane rastlina, to je trta manj odporna; rad se pojavi rdeči pajek in ob ugodnih vremenskih razmerah je napad sive grozdne plesni močnejši. Nebakreni pripravki napravijo pravzaprav trto manj odporno, zato se rdeči pajek in botrytis pojavljata v večji meri.

Kdaj pričnemo z žveplanjem vinske trte? Ko se enkrat očesa odprejo, žveplamo trte z *dvojno ventiliranim - rafiniranim žveplom.*

V trenutku, ko so grozdiči nakazani, prašimo z *žveplom v prahu z dodatkom treh odstotkov bakrovega pripravka.* Na primer za 5 kg te mešanice pripravka lahko vzamemo od 0,5 do 0,75 kg bakrovega kafara in 4,25 do 4,50 kg ventiliranega žvepla.

Ko dosežejo poganjki dolžino 10 cm, dalje vse do skorajšnje trgatve, škropimo trte s sledečo mešanico: vzamemo 0,5 do 0,6 kg bakrovega kafara — rame caffaro —, mu dodamo 80-130 gramov pripravka COSAN ter 60 gramov lepila AGRAL ali tudi IROL. Vse skupaj razmočimo v 100 litrih vode.

Večje količine pripravka COSAN ali kakega drugega koloidnega žvepla bomo vzeli v začetni rastni dobi ali ob mrzlem vremenu in tudi ako je oblačno vreme. Pozneje, kasno spomladi in preko poletja zadostuje, da vzamemo 80-110 gramov pripravka COSAN na 100 litrov vode.

Za časa cvetenja, ob neugodnih vremenskih razmerah, je nujno potrebno škropiti proti peronospori. Takrat vzamemo 300 gramov pripravka MANZEB na 100 litrov vode. Glejte, pripravek MANZEB nam cvetja ne ožge, kot se to zgodi, ako uporabljamo bakrove pripravke in, nasprotno od pripravka ASPOR, preprečuje razvoj rdečega pajka.

Ko enkrat trta odcvete in so jagode že dobro nakazane, izvršimo preventivno škropljenje proti gnitju grozdja s pripravkom BENLATE, ki ga vzamemo od 60 do 80 gramov na hl vode.

Pomnite, pripravek BENLATE je izborno protioidično sredstvo, boljše od žvepla, nasprotno pa ima zelo skromen učinek proti peronospori.

Od trenutka ko grozdne jagode dosežejo debelino popra, vsakemu škropljenju proti peronospori, ki ga pripravimo iz 0,5 do 0,6 kg bakrovega kafara, 80-130 gramov pripravka COSAN, 60 gramov lepila AGRAL ali IROL, vedno dodamo na 100 litrov vode še četrt litra tekočega umetnega gnojila COMPLESAL (6-8-10).

Ko se jagode odebelijo, bodisi pred in po zaprtju grozda, kar je odvisno od vremenskih razmer, žveplamo enkrat do trikrat z žveplom v prahu z dodatkom treh odstotkov bakrovega pripravka.

Pred popolnim razvitjem jagod in v trenutku ko se grozd začenja zapirati, izvršimo še preventivno škropljenje proti grozdni gnilobi s pripravkom BENLATE, ki ga vzamemo 60-80 gramov na hl vode.

Za zadnje škropljenje pa količino bakrovega kafara lahko povečamo na 0,8 do enega kilograma na 100 litrov vode, brez vsake nevarnosti za trte!

Ako se zgodi, da potolče trte toča, takoj škropite z bakreno - kafarovim pripravkom v količini od 0,8 do 1 kg na 100 litrov vode; lahko tudi vzamete 350 gramov pripravka MANZEB na 100 litrov vode.

Proti grozdnemu molju škropimo (pred in po odcvetenju v drugi polovici julija) le po potrebi. Isto velja za zatiranje rdečega pajka (konec junija, prve dni julija).

IVAN BAŠA

NOVI, DALJNOSEŽNI NAČRTI SOVJETSKEGA KMETIJSTVA

Velika sredstva za intenzivno obdelovanje tistih področij, kjer ni zelo plodne črnice

Že velikokrat je prišlo na dnevni red vprašanje, kako to, da Sovjetska zveza, ki razpolaga s tolikšnimi površinami tudi zelo plodne zemlje, še ni povsem rešila vprašanja zagotovljene in nekoliko bogatejše prehrane. Razlaga, da posveča glavno pozornost industrializaciji dežele, še ni zadosten odgovor na gornje vprašanje, posebno ne, ko zaradi slabe letine uvaža milijone ton žita. In kadar ugotavljajo, da v sovjetskih mestih primanjkuje sadja, zelenjave itd., ni opravičila. Sovjetska zveza ni le Sibirija, pač pa ima velikanske razsežnosti tudi na jugu, kjer je možno pridelovanje vsakovrstnega sadja in vsakovrstne zelenjave, tudi v zimskih mesecih, saj je menda vsakomur tudi v vrhovih Sovjetske zveze jasno, da tudi kaka sicer obsežnejša «zimska gredica» v okolici Moskve problema ne more rešiti. Sicer pa se bodo morali v vrhovih SZ prej ali slej odločiti, da posvetijo kmetijstvu večjo pozornost. Morda je eden izmed zadevnih ukrepov prav ukrep, o katerem povzemamo nekaj podatkov, ki jih je objavila sovjetska agencija «Novosti».

Ko je bil na oblasti Nikita Hruščov, torej državnik, ki mu je bilo kmetijstvo zelo pri srcu, se je lotil obdelovanja povsem svežih ledin na jugovzhodu evropskega dela Sovjetske zveze in nekaterih področij tudi v Aziji. Tedaj so tem njegovim akcijam «peli slavo» in kazalo je, da bi se iz tega moglo vendarle kaj izcimiti. Nato je šlo vse v pozabo. Sedaj pa je na vrsti drugi, verjetno bolj konkreten in praktičen primer, namreč melioracija in intenzivnejše obdelovanje «ruskega dela» evropske Sovjetske zveze, kjer ni tako imenovane črnice. Velikanski predeli evropske Sovjetske zveze so so znani po zelo plodni zemlji temne barve, po tako imenovani — črnici. Od baltskih obal pa do obronkov Urala ter od gornje meje področja s črnico pa vse do Severnega ledenega morja je velikansko področje, ki meri 2 milijona 800 tisoč kv. km površine in kjer ni črnice, pač pa navadna obdelovalna zemlja. Gre torej za velik del ruske federacije, kjer so tudi nekatera velika sovjetska mesta vševši Moskvo, Leningrad, Gorki, Sverdlovsk, Perm in druga.

Kakor vidimo, gre za obsežna področja, ki pa niso vsa kmetijsko uporabna, saj se to področje razteza daleč daleč proti severu. Toda v okvir tega področja spadajo milijoni hektarov dobre obdelovalne zemlje, ki je bila doslej ali zanemarjena ali slabo negovana, deloma pa zaradi močvirnatega značaja sploh neuporabna.

Centralni komite KP SZ in sovjetska vlada pa sta že pred štirimi leti sprejela sklep, da je treba to velikansko področje gospodarsko uveljaviti, seveda s kmetijskega zornega kota. Kakor so sami sovjetski strokovnjaki ugotovili, ima to zemljepisno področje vse pogoje, da veliko prispeva k kmetijskemu razvoju Sovjetske zveze. Po mnenju strokovnjakov ima to področje vsaj v južnih predelih takšno klimo, da omogoča vrsto zelo pomembnih kultur. Nadalje je na tem področju dovolj padavin. In če zemlja ni tako plodna, kot je plodna črnica v južnejših predelih evropskega dela Sovjetske zveze, je vsestransko uporabna, seveda ob pomoči večjih količin gnojila.

Kaže, da ni ostalo pri sklepu centralnega komiteja in vlade. Tedaj so rekli, da bodo povečali produktivnost teh prostranstev za kmetijstvo in živinorejo. Deseti petletni načrt, to se pravi sedanji sovjetski ekonomski načrt, ki traja od 1976 do 1980, predvideva, da bodo do leta 1980 na teh področjih povečali donos žitaric do poprečja 20 stotov zrnja na hektar. To je v primerjavi z donosi žitaric v deželah z intenzivnim kmetovanjem razmeroma malo, komaj 40 odstotkov, toda v primerjavi s poprečnim donosom na področjih z ekstenzivnim kmetijstvom pa je že kar dober rezultat, posebno če pomislimo, da bi ta donos pomenil že malo manj kot sto odstotno povečanje v odnosu na donos v prejšnjem petletnem načrtu. Kar zadeva pridelek zelenjave, bi se ta moral v istem obdobju povečati za 40 odstotkov, mleka bi morali na istem področju in v istem času dobiti za 25 odstotkov več, mesa za 32 odstotkov, jajc pa za 3 odstotkov več.

Kakor vidimo, so načrti dokaj zahtevni, pa čeprav hkrati še vedno razmeroma nizki, če jih primerjamo z načrti za razdobje do 1990. leta, ko naj bi se količina pridelka na teh področjih povečala za 30 ali celo 250 odstotkov v primerjavi z začetnim stanjem.

Seveda je treba za dosego takih rezultatov v ta področja veliko vložiti. Sedanji načrt predvideva naložbo 38 milijard rubljev, kar pravgotovo ni malo, saj je to investicija, ki je za štirikrat večja od dosedanjih naložb. Gre za velika melioracijska dela, začeši z melioracijo močvirnatih predelov, koder je vode preveč, ali pa za namakalne naprave tam, koder je padavin premalo. Vrh tega je tod zelo velika tako imenovane kisle zemlje, ki jo morejo «popraviti» z nanašanjem večjih količin apnenca.

SKLEP MEDNARODNEGA OLIMPIJSKEGA ODBORA ZA LETO 1984

Zimske olimpijske igre včeraj podelili Sarajevu

Letne OI pa bodo istega leta (verjetno) v Los Angelesu

ATENE — Sarajevo si je pridobilo organizacijo zimskih olimpijskih iger za leto 1984. Tako je sklenil na svojem včerajšnjem zasedanju v Atenah mednarodni olimpijski odbor.

Podelitev iger Sarajevu pomeni priznanje jugoslovanskim športnim delavcem, obenem pa tudi veliko obvezo, saj bo to prva športna prireditev na olimpijski ravni, ki jo bo organizirala Jugoslavija.

Jugoslovani so predstavili mednarodnemu olimpijskemu odboru podroben načrt za izpeljavo te velike športne prireditve, nobenega dvoma pa ni, da je pri tej dodelitvi imel velik delež tudi sloves, ki ga Jugoslovani uživajo kot organizatorji velikih mednarodnih športnih prireditev.

Na glasovanju je Sarajevo med 75 prisotnimi odborniki prejelo 39 glasov. Najhujši tekmec Sarajevu je bil Sapporo, ki je prejel 36 glasov.

Sarajevski organizatorji olimpijskih iger so sporočili, da bodo glavni kraji, kjer se bodo odvijala tekmovanja Igman, Šavnik, Trebević, Ilidža in pa seveda samo mesto Sarajevo.

Kar se letnih olimpijskih iger tiče, so jih dodelili ameriškemu Los Angelesu, vendar s pridržkom. Los Angeles namreč ni predstavil vse zahtevane dokumentacije in bo moral pred dokončno dodelitvijo teh iger uskladiti do 1. avgusta svoje načrte z olimpijskimi pravilniki. V kolikor tega ne bi storil, mu bodo igre takoj odvzeli in mednarodni olimpijski odbor bo razpisal novo «dražbo» za podelitev organizacije te manifestacije kakemu drugemu kandidatu.

Kot je znano se za te igre potegujejo tudi München, Montreal ter Ciudad Mexico.

Los Angeles je letne olimpijske igre že organiziral leta 1932, nato pa se je zanje potegoval še za leti 1976 in 1980, vendar za ta datuma ni uspel pridobiti dovolj velikega števila glasov.

NOGOMET — V PRIJATELJSKI TEKMI

Remi med Italijo in Jugoslavijo po dokaj medli in enolični igri

Med «azzurri» so odpovedali predvsem ključni igralci

Italija — Jugoslavija 0:0

ITALIJA: Zoff, Gentile, Maldera, Benetti, Bellugi, Scirea, Causio, Tardelli, Graziani, Zaccarelli, Bettega.

JUGOSLAVIJA: Katalinič (v 25. min. d.p. Borota), Jelikič (v 15. min. d.p. Rožič), Hadžiabdić (v 24. min. p.p. Boljat), Trifunović, Rajković, Hatunić, Zavišič, Cukrov, Kustudič, Šurjak, Susič (v 33. min. d.p. Kranjčar).

SODNIK: Dubach (Švica).

RIM — V prijateljskem srečanju v okviru priprav za SP sta sinoči Italija in Jugoslavija igrali neodločeno 0:0. Tekma je bila vseskozi dokaj medla in enolična, tako da so gledalci ves čas spremljali akcije «azzurrov» z burnim žvižganjem.

Pri italijanskih igralcih se je poznalo, da so komaj končali prvenstvo in da mislijo predvsem na bližnje SP, tako da se niso potrudili. Odpovedali so posebno ključni igralci, kot so Causio, Tardelli in Zaccarelli, pa tudi napadalci niso bili preveč razpoloženi, tako da smo le v obrambi videli nekaj dobrih potez. Čudno, da ni Bearzot preskusil kakega mladega igralca, kot na primer najboljšega strelca 1. lige Rossija.

Jugoslovanski nogometaši so bili nedvomno boljši, čeprav ni ta tekma predstavljala nobenega važnega cilja. Vseeno so se nekoliko bolj potrudili in tudi resneje ogrožali nasprotnikova vrata. «Plavi» so v 8. min. p.p. celo povedli, a je sodnik zadetek razveljavil, ker je Cukrov žogo potisnil z roko v vrata. Tudi nadalje so bili Šurjak in tovariši precej nevarni in prav Šurjak je v 20. min. d.p. z zelo močnim strelom zadel vratnico.

Selektor Valok je tokrat poslal na igrišče pomlajeno postavo ter opravil še nekaj menjav, medtem ko je italijanska reprezentanca ostala nespremenjena do konca.

Po tej tekmi je sedaj obračun medsebojnih srečanj tak: Italija je zmagala šestkrat, Jugoslavija trikrat, neodločeni izidi pa so bili štirje.

KOLESARSTVO — 11. ETAPA «GIRA»

B. Zanoni in F. Moser osvojila vsak eno včerajšnjo poletapo

De Muynck še vedno nosi roza majico - Van Linden, Bitossi in Gimondi odstopili

SIENA — Včerajšnja enajsta etapa je bila razdeljena na dva dela in sicer Terni - Assisi (74 km) ter Assisi - Siena (175 km).

Prvo etapo je dokaj nepričakovano osvojil mladi Zanoni z dokaj visoko poprečno hitrostjo 42 km na uro. Skupina je privozila praktično skupaj do dva kilometra pred ciljem, tu je napadel Crepaldi, katerega sta dohitela Zanoni in Visentini. Skupina najboljših, kjer je bil tudi «roza» majica De Muynck, je privozila na cilj deset sekund za zmagovalcem. Belgijec Rik Van Linden je 500 metrov pred ciljem padel ter se hudo poškodoval, tako da je bil prisiljen odstopiti. V včerajšnji etapi je odstopil tudi Gimondi, ki je osvojil «Giro» leta 1976.

Lestvica prve poletape:

1. Zanoni, s poprečno hitrostjo 42,106 km na uro 1.45'26"
2. Visentini po 2"
3. Crepaldi 7"
4. Cedena (SP) 10"
5. Saronni v času Cedene

V drugem delu dvanajste etape je prvič na letošnjem «Giru» zmagal Moser, ki je malo pred ciljem lepo sprintal in popolnoma sam privozil prvi na cilj. Tudi v drugem delu včerajšnje etape smo zabeležili odstop in sicer Bitossija, ki je star 38 let.

Brez dvoma bo današnja etapa odločilna za nadaljnji potek dirke, Moser pa je z včerajšnjo lepo zmago pridobil na morali, kar mu bo brez dvoma veliko pomagalo pri nadaljevanju dirke.

Lestvica druge poletape:

1. Moser, s poprečno hitrostjo 38,004 km na uro 3.48'54"
2. Gavazzi po 3"
3. De Vlaeminck (Bel.)
4. Pevenage (Bel.)
5. Del Bal (Bel.)

Skupna lestvica po enajsti etapi:

1. Johan De Muynck (Bel.) 57.27'32"
2. Panizza po 34"
3. Battaglin 1'21"
4. Baronchelli 1'00"
5. Moser 2'[illegible]2"
6. Saronni 2'16"
7. De Vitte 2'41"
8. Visentini 2'48"
9. Johansson (Šve.) 3'27"
10. De Vlaeminck (Bel.) 3'28"

NOGOMET

GÖTEBORG — Švedska državna reprezentanca, ki bo čez mesec dni igrala na SP v Argentini, je včeraj v Götegorgu premagala angleško moštvo Aston Villa. Švedska bo igrala v C skupini skupno z Brazilijo, Avstrijo in Španijo.

RIM — Rezultati včerajšnjih tekem za «Poletni pokal» so sledeči:

Budimpešta:	
Vasas Ferecvaros - Foggia	4:0 (3:0)
Friedrichstal:	
Sarrbrück - Lierse	1:0 (1:0)
Bochum:	
Bochum - Atalanta	3:1 (2:1)
Bruselj:	
Molenbeck - Troyes	2:2 (1:1)
Bruselj:	
Fuisburg - Antwerpen	2:1 (0:0)
Budimpešta:	
MTK - St. Etienne	5:2 (2:0)
München:	
Bayern - Roma	0:2 (0:0)
Budimpešta:	
Videoton - Laval	2:1 (1:1)
Metz:	
Metz - Liege	1:0 (1:0)
Genova:	
Genova - Ujpest	0:1 (0:1)

NAMIZNI TENIS — NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Jutri in v nedeljo v Trstu najboljši italijanski igralci

Izredno zgoščen tekmovalni spored - Nizke cene vstopnic

Še 24 ur nas loči od pričetka 31. državnega namiznoteniškega prvenstva, ki se bo v soboto in nedeljo odvijalo v tržaški športni palači v organizaciji pripravljalnega odbora, ki ga je imenovala deželna namiznoteniška zveza FITeT. Po dveh desetletjih bo tako Trst ponovno gostil najboljše mojstre z belo žogico in ta edinstveni dogodek bo nedvomno privabil na tribune športne palače številne ljubitelje namiznega tenisa. V prvi vrsti je bila vsa propagandna dejavnost usmerjena v sensibilizacijo mladine, da odkrije to lepo športno panogo, v upanju in prizadevanjih, da bi še bolj razširili bazo te discipline, za katero niso potrebne večje investicije za opremo in jo lahko gojimo tudi v manjšem pokritem prostoru.

V Trst bo dopotovala vsa državna «smetana», začenši od Bosija, Gionfelle, Costantinija, Bisija in Pellizzole v moški konkurenci pa do Miličeve, Saporettijeve, La Gioie in Cardinalijeve v ženski konkurenci. Ženske bodo tekmovale v igri posameznic in dvojic tako v absolutni, kot v drugi kategoriji, moški pa se bodo pomerili v absolutni kategoriji le v igri dvojic, medtem ko se bodo drugokategorniki potegovali tudi za naslov posameznikov. Tekmovalni spored bo izredno nasičen, saj se bodo pričele prve tekme že v soboto zjutraj ob 9. uri in bodo trajale neprekinjeno do 24. ure, s podelitvijo naslovov v drugi kategoriji, v nedeljo pa bo kakovostni vrhunec z absolutnimi tekmovanji. Ljubitelji namiznega tenisa bodo tako popolnoma prišli na svoj račun. Da bi to panogo čimbolj popularizirali, je pripravljalni odbor sklenil, da ima mladina do 14. leta starosti prost vstop, medtem ko ostali lahko nabavijo abonma po res nizki ceni 2.000 lir, posamezna vstopnica pa bo stala 1.500 lir.

Včeraj in predvčerajšnjim smo analizirali možnosti Krasovih deklet, ki bodo nastopila na državnem prvenstvu. Zaslužnega Krasovega trenerja Miho Derganca smo po zaključenih specifičnih pripravah vprašali, kako so pripravljene njegove varovanke in kakšen uspeh napoveduje?

«Za letošnji nastop pred domačo publiko smo še posebno pazljivo pripravili in tudi opravili zahteven program priprav. Tako Sonja Milič, ki po konceptu kar sama trenira v Ljubljani z močnejšimi igralkami, kot vsa ostala dekleta, ki imajo pravico do nastopa, so tako s tehnično-taktičnega kondicijskega vidika dobro pripravljene. Njihova forma je ravno sedaj dosegla višek, tako da bodo dekleta brez skrbi do kraja izkoristile vse možnosti. Tako stanje pa me obdaja z optimizmom in čeprav pravijo, da je «žoga okrogla», mislim, da bodo igralke zadržale tudi veliko psihično obremenitev in ne bodo pripravile grenkih razočaranj. Kakšna je moja napoved? Čeprav sem običajno zmeren pri svojih izjavah, pa res ne morem drugače, kot da od Sonje pričakujem osvojitev državnega absolutnega naslova, ker res nima enakovredne konkurentke in to je jasno dokazala skozi vso sezono.

Tudi v dvojicah bi moral par Blažina - Milič odigrati eno izmed vodilnih vlog. Kar se pa ostalih tiče, sta Blažinova in Rebulova veliko in vestno trenirali in lahko napovem, da se bosta zagrizeno borili do zadnjega in bosta verjetno pripravili marsikatero prijetno presenečenje. Neva se bo sicer že v prvem kolu pomerila z odlično Strino, vendar tekma ni že vnaprej izgubljena. Vesnaverjeva in Žigonova sta bili vso sezono neaktivni in sta komaj pred nekaj tedni ponovno prijeli za lopar: za njuno formo ne bi stoodstotno jamčil, nista pa povsem brez možnosti. Naslednjačem lahko povem, da so igralke dobro pripravljene in da ne bodo poceni prodale svoje kože. Upajmo, da nam bo naklonjena športna sreča».

Tudi načelnik Krasovega namiznoteniškega odseka Zvonko Simoneta ne skriva svojega optimizma in Miličevi gladko pripisuje zlato kolajno ter naslov, veliko pa si obeta tudi od drugokategornic.

Poleg Krasovih deklet se bosta državnega turnirja udeležila še dva Slovenca, in sicer bivši Sokolov igralec Valter Pertot (Italcantieri) in pa bivši Borov igralec Boris Košuta (CMM Trst). V tekmovanju posameznikov bo nastopilo kar 86 najboljših drugokategornikov in pot do visoke uvrstitve bo zelo težavna. Košuta se bo v prvih kolih pomeril s Scartonijem, Garito in Astegiano, Pertot pa bo nastopil le v moških (s Filottom) in mešanih dvojicah (z Rebulo). Košuta bo v moških dvojicah igral s Krizmancicem, v mešanih pa z Žigonovo.

—bs—

ATLETIKA

NA TRŽAŠKEM «GREZARJU»

Tretjakova bo nastopila na državnem finalu

Na tržaškem stadionu «Grezar» so bile v prejšnjih dneh tekmovanja za deželni del letošnjih mladinskih iger. Na tržaškem tartanu so se zbrali tekmovalci iz naše dežele in sicer trije iz vsake pokrajine.

V tržaški reprezentanci so nastopile tudi tri borove atletinje: Sonja Antoni, Patrizia Padovan in Daniela Tretjak. Rezultat, ki so dosegle je izredno pozitiven saj so odnesle eno prvo in dve drugi mesti.

Tretjakova je zmagala na teku na 100 m v času 12" 5 (medtem ko je osvojila svoj polfinalni tek v «skromnejšem» 12" 9) in si tako zagotovila nastop na državnem finalu, ki bo junija v Bariju.

V teku na 400 m bi nas Sonja Antoni skoraj presenetila, saj je tridoset metrov pred ciljem še vodila, le v zadnjem delu tekme jo je Videmčanka Furlano prehitela. Borovki je ostala v zadoščenje srebrna kolajna in sezonski rekord, ki je sedaj zelo blizu normi za nastop na državnem prvenstvu.

Za drugo mesto v skoku v daljino mora Patrizia Padovan pripisati vso krivdo svojim neveljavnim skokom; kot že prejšnji teden je tudi tokrat zagrešila kar štiri poskuse od šestih, ki jih je imela na razpolago. V drugem skoku je Goričanka Lupi skočila 5,45 m in si tako zagotovila zmago. Borova skakalka pa je le v zadnjem poskusu dosegla rezultat 5,35 m, ki jo je postavil na drugo mesto.

A. B.

ODBOJKA — TEDENSKI PREGLED

IZJEMNO USPEŠNO KOLO ZA SLOVENSKE ŠESTERKE

Nobena naša ekipa ni bila tokrat premagana

Pretekli konec tedna je bil za naše ekipe 1. in 2. ženske ter moške divizije izjemno uspešen. Vseh naših pet ekip je zmagalo, kar se v letošnjem prvenstvu še ni zgodilo. Naše šesterke so ob koncu prvenstva v odlični formi.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V 18. kolu sta oba naša zastopnika slavila prepričljivi zmagi. Pred težjo nalogo je bila to pot nedvomno goriška Olympia, ki se je v Trstu spoprijela s solidnim Rozzolom. Bojazen pred tem nastopom pa je bila odveč, saj Tržačani niso bili sposobni nuditi večjega odpora in gostje so razmeroma lahko pospravili petnajsti par točk. Zmaga Olympie je še toliko bolj dragocena, ker je Cus izgubil. To je neposredni tekmec za drugo mesto na končni lestvici. Tako ima sedaj slovenska vrsta enkratno priložnost, da obstane sama na drugem mestu, saj imajo Goričani dve koli pred koncem štiri točke prednosti, ki bodo ob koncu samo dve, ker v soboto Olympia počiva.

Kot je bilo pričakovati Kras z Ginnastico v Spilimbergu ni imel večjih težav. Domačini so morali položiti orožje samo po treh setih igre. Zgoničani imajo po tem uspehu matematično zagotovljeno končno zmago, ki je prav gotovo velik uspeh. Premoč Krasa je več kot očitna in napredovanje v 3. ligo je največje darilo za številne domače gledalce, ki stalno spremljajo nastope zgoniške šesterke. Kot smo že prej omenili je Libertas iz Turjaka pripravil veliko presenečenje s tem, da je premagal tržaški CUS.

IZIDI

Pav Natisonia - Pav Despar	3:2
Libertas Turjak - CUS Trst	3:2
Rozzol - Olympia Gorica	0:3
Redarji Videm - Libertas Sacile	1:3
Ginnastica Spilimbergo - Kras	0:3

LESTVICA

Kras 34, Olympia Gorica 30, CUS Trst 26, ASFJR Čedad 22, Libertas Turjak 20, Rozzol Trst 18, PAV Natisonia 16, Libertas Sacile 14, PAV Despar Videm 12, Ginnastica Spilimbergo 6, Redarji Videm 0.

PRIHODNJE KOLO

Kras - Redarji Videm, Libertas Sacile - Rozzol, ASFJR Čedad - Libertas Turjak, CUS Trst - PAV Natisonia, PAV Despar - Ginnastica Spilimbergo.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Tako kot pri moških Kras tudi Azzurra v tej konkurenci nezadržno melje z nasprotnicami ter ima že matematično zagotovljeno prvo mesto in dve koli pred koncem kar osem točk prednosti. Nezadržno prodira proti zgornjemu delu lestvice tudi šesterka Kontovela, ki je v nenedeljo pospravila šesti zaporedni uspeh. Zmaga slovenskih odbojkaric s tržaško ekipo CUS je bila obenem tudi enajsta v letošnjem prvenstvu. Vsekakor pa je potrebno omeniti, da slabi CUS ni zmogel zaustaviti zmagovite poti Kontovela, ki igra v drugem delu prvenstva kot prerojen. Isto pot sta ubrala še videmski PAV Despar in tržaška Julia. Krizo pa preživljata Libertas iz Krmina in CSI Donatello iz Vidma. Dve ekipi sta že v nižji ligi za ostali dve mesti pa ostajajo trije kandidati. Po vsej verjetnosti bosta kar dve tržaški ekipi nazadovali.

IZIDI 20. KOLA

Julia - Maianese	3:0
Intrepida - S. Luigi Trst	1:3
Azzurra Gorica - CSI Donatello	3:0
Virtus - Volley S. Vito	3:2
PAV Despar - Libertas Krmin	3:1
CUS Trst - Kontovel	0:3

LESTVICA

Azzurra Gorica 38, Libertas Krmin in PAV Despar Videm 30, Julia Trst 28, Volley S. Vito 24, Kontovel 22, CSI Donatello Videm 20, Virtus Vigonovo 16, S. Luigi Trst 14, Intrepida Mariano 12, CUS Trst 6 in Maianese —2.

PRIHODNJE KOLO

Kontovel - PAV Despar, Libertas Krmin - Virtus Vigonovo, Volley S. Vito - Azzurra, CSI Donatello - Intrepida, S. Luigi - Julia, Maianese - CUS Trst.

2. MOŠKA DIVIZIJA

Za prijetno presenečenje je v 10. prvenstvenem nastopu poskrbel goriški Doro. Pred domačimi gledalci so namreč Goričani premagali Volley iz Turjaka, ki je na drugem mestu lestvice. V tej skupini je premoč Solarisa iz Trsta več kot očitna, saj je še naprej nepremagan in si je priigral kar šest točk prednosti. Nepričakovano prepričljivo zmago je v tem zavrtljaju pospravil tudi S. Luigi v srečanju z Intrepido.

IZIDI 11. KOLA

Dom Gorica - Volley Turjak	3:2
Libertas Gorica - Solaris Trst	0:3
S. Luigi Trst - Intrepida	3:0

LESTVICA

Solaris Trst 20, Volley Turjak 14, Dom Gorica in AGI Gorica 10, Intrepida Mariano 8, S. Luigi Trst 6, Libertas Gorica 4.

PRIHODNJE KOLO

AGI Gorica - Intrepida; S. Luigi - Solaris; Dom Gorica - Libertas Gorica.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Neposredni obračun med Hrastom iz Doberdoba in Ljbertasom iz Gorice je bil boj dveh enakovrednih ekip. To vsaj potrjuje končni izid. V tem derbiju, saj igra Hrast domače tekme v Gorici, slovenskim odbojkaricam ni kazalo na ugoden razplet. Odbojkarice Libertasa, ki so bile to pot gostje, so povedle z 2:0 v setih. V nadaljevanju je Hrast zaigral kot prerojen in končna zmaga je povsem zasluženo pripadala slovenskim odbojkaricam. Tako je Hrast še vedno na dobrem tretjem mestu lestvice, za Prato in Rivignanom, ki imata 12 točk več. Vsekakor pa je potrebno omeniti, da je Prata odigrala dve tekmi manj kot Rivignano.

IZIDI

ACLI Ronke - Libertas Torvis	3:0
Metteo's - Prata	0:3
Hrast Doberdob - Libertas GO	3:2
Ginnastica Spilimbergo - Julia	3:0

LESTVICA

Prata in Rivignano 30, Hrast Doberdob 18, Julia Trst, ACLI Ronke in Ginnastica Spilimbergo 16, Kennedy Feletto Umberto in Matteo's Trst 12, Libertas Gorica 6, Libertas Torvis Torviscosa 2.

PRIHODNJE KOLO

Julia - Hrast, Libertas Gorica - Matteo's, Prata - ACLI Ronke, Libertas Torvis - Kennedy.

G. F.

Gabrijel Ferfolja, ki je v lanski sezoni nastopal pri doberdobski Mladosti, je bil najboljši strelec na «Turnirju prijateljstva»

Pred kratkim je bilo v Trstu tradicionalno srečanje med gojenci dijaških domov iz Trsta, Gorice in Kopra. Na sliki: odbojkarsko srečanje med igralkami in igralci koprskega dijaškega doma

BOKS

SP V BEOGRADU

Kar šesterica Jugoslovanov v boju za zlato

BEOGRAD — Na svetovnem boksarskem amaterskem prvenstvu v Beogradu so Jugoslovani dosegli izreden uspeh. Po včerajšnjih polfinalnih dvobojih se je kar šest «plavih» boksarjev uvrstilo v finale in so torej boljši uspeh dosegli le Kubanci, ki imajo v finalu osem svojih predstavnikov. Med ostalimi državami imajo Sovjeti štiri finaliste, Kenijci, Poljaki, Finci in Nigerijci pa po enega.

Prvenstvo je prineslo veliko razočaranje boksarjem ZDA, saj sta včeraj izpadla še zadnja predstavnika te dežele. Tako se je prvič v zgodovini tega prvenstva zgodilo, da ZDA ne bodo imele v finalu niti enega svojega tekmovalca.

Izmed Jugoslovanov pa so se uvrstili v finale Bogujevci, T. Kačar, Sačirović, Ristič, Perunović in Vujković, izpadel pa je S. Kačar, ki se bo moral zadovoljiti «le» z bronasto kolajno.

KOŠARKA — TEDENSKI KOMENTAR

Bor v promocijski ligi osvojil dvanajsto zmago

Zmagoslavje slovenskih ekip v izločilnem delu 1. MD

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Do konca tega prvenstva manjka samo še eno kolo.

V predzadnjem zavrtljaju je Bor osvojil dvanajsto prvenstveno zmago, tokrat na račun skromne peterke Itale iz Gradišča. Borovci so v nedeljo v Dolini igrali nekoliko bolje kot teden prej proti ekipi CUS. Naši fantje so namreč brez večjih težav odslovili košarkarje Itale in so si tako matematično zagotovili končno peto mesto na lestvici ne glede, kako bodo igrali v zadnjem kolu proti Ferroviariu.

Medtem je že znano, katera ekipa bo zapustila to prvenstvo. Gre za Edero iz Gorice, ki je tudi v minulem kolu izgubila (sicer po predvidevanju proti Interju 1904). Za zmagovalca v tej ligi pa bo potrebno čakati še na eno kolo, pa čeprav je jasno, da je Inter 1904 praktično že v D ligi.

Micolovi varovanci bodo namreč v zadnjem kolu igrali proti Scoglettu in verjetno bodo prebredli tudi to oviro.

IZIDI 21. KOLA

Bor - Itala	92:72
Jeans Corner - Ferroviario	75:51
ARA Tržič - Barcolana	88:69
Arte - Scoglietto	76:75
De Bortoli - CUS Trst	88:63
Inter 1904 - Edera	87:60

LESTVICA

Inter 1904 32; ARA Tržič 30; Jeans Corner Milje in De Bortoli Vileše 28; Bor 24; Ferroviario 20; Arte Gorica 18; Scoglietto, Barcolana in CUS Trst 16; Itala Gradišče 14; Edera Gorica 10.

PRIHODNJE KOLO (21. 5.)

Edera - ARA; CUS Trst - Arte; Itala - De Bortoli; Barcolana - Jeans Corner; Scoglietto - Inter 1904. Jutri, 20. 5. ob 18.30 v Trstu, Miramarski drevored: Ferroviario - Bor.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Izločilni del tega prvenstva se je zaključil z velikim slavjem slovenskih peterk. V finalni turnir sta se namreč uvrstila Jadran in Polet.

B SKUPINA

V tej skupini je Jadran zanesljivo osvojil prvo mesto. V vseh prvenstvenih nastopih so naši košarkarji doživeli le en poraz (doma proti Servolani). Jadran je v tej ligi imel nekaj težav tudi z Italsidrom, vse ostale nasprotnike pa je zanesljivo premagal in zato je tudi povsem zasluženo osvojil prvo mesto.

IZIDA ZADNJEGA KOLA

Jadran - San Sergio	108:63
Servolana - Edera	n.o
Početek: Italsider	

LESTVICA

Jadran 14; Italsider 10; Servolana 8; San Sergio 2; Edera Milje 0.

C SKUPINA

V tej skupini je zanesljivo osvojil prvo mesto openski Polet. To je nedvomno velik uspeh za trenerja Tavčarja in za njegove varovance, ki so bili že v mladinskem prvenstvu na tem, da se uvrstijo v finalni turnir. Če jim to ni uspelo med mladinci, pa jim je velik podvig uspel v tej ligi.

Nekoliko so v tem prvenstvu razočarali Kontovelci, ki so bili, po našem mnenju, veliki favoriti za finalni turnir. Kontovelci pa so osvojili le tri zmage, in so tako obtičali na predzadnjem mestu razpredelnice.

IZIDA ZADNJEGA KOLA

Polet - Grandi Motori	71:49
Kontovel - Don Bosco	79:69
Početek: Juventus	

KONČNA LESTVICA

Polet 14; Juventus 10; Don Bosco 8; Kontovel 6; Grandi Motori 2.

V obeh skupinah bodo morali odigrati še vrsto zaostalih tekem, tako da datum finalnega turnirja še ni znan.

KOLESARSTVO

Merckx se je umaknil

BRUSELJ — Belgijec Eddy Merckx je včeraj sporočil, da bo dokončno zapustil kolesarstvo. To novico je sporočil na tiskovni konferenci, ki jo je sklical včeraj v glavnem mestu Belgije.

BOKS

MADRID — Španski boksar Jose Duran je včeraj sporočil, da bo zapustil boks. Svetovni prvak Mattioli je v nedeljo premagal Durana v dvoboju, veljavnem za svetovni naslov. Verjetno je bil ta poraz glavni vzrok Duranovega odstopa.

ODBOJKA

V 3. ŽENSKI DIVIZIJI

Borovke zmagale kljub slabi igri

Bor - Killjoy Team 3:0 (15:12, 15:13, 15:13)

BOR: Montanari, S. in I. Župančič, E. in L. Maver, Nacinovi, Vigini, Živec, Tomsich, Baša.

KILLJOY TEAM: Dreossi, Fabbro, Fragiacomo, Franchini, Giraldi, Marin, Palladini, Tomasi, Bette.

V nedeljo zjutraj so borovke odigrale tekmo proti novi ekipi Killjoy Team: tekma ni bila borbena. Čeprav so killjoyevke skušale rešiti vsako žogo, jim ni uspelo zmagati Borovke so igrale res slabo; prikovane so bile na polju in gledale, kako je padala žoga. Kmalu pa so videle, da niso bile nasprotnice tako zaspane in so začele s pravo igro. Tekma se je tako zaključila z zmago «plavih».

Danes bodo «plave», na stadionu «1. maj» odigrale odločilno tekmo proti OMA za prvo mesto v B skupini, v kateri se bodo morale najbolj potruditi, če bodo hotele tudi kaj doseči.

SAMO

TENIS

Tudi Panatta izločen

FIRENCE — Na mednarodnem teniškem turnirju Alitalia Firenze je tudi Adriano Panatta izpadel iz tekmovanja: v drugem kolu ga je premagal Američan Fagel s 5:7, 6:4, 6:2.

RIO DE JANEIRO — Brazilska državna reprezentanca je včeraj igrala s ČSSR 2:0 (1:0). Strelca sta bila Reinaldo v 34. minuti in Zico v 84. To je bila predzadnja tekma, ki so jo igrali «carioce» pred SP v Argentini.

PLAVANJE — V SOBOTO NA ROJCAH

Srečanje mladinskih reprezentanc Slovenije in naše dežele

Sodelovalo bo skupno 40 plavalk in plavalcev sosednjih dežel

Po izrednem uspehu lanskoletnega srečanja mladinskih reprezentanc naše dežele, Slovenije in Koroške v plavanju, ki je bilo v novem odprtem bazenu na Rojcah, se ljubiteljem tega športa ponuja v soboto druga pomembna priložnost, da si ogledajo najmočnejše mlade plavalce iz Slovenije in Furlanije - Julijske krajine. Društvo «Associazione Sportiva Gorizia Nuoto» bo namreč priredilo v soboto, 20. t.m., s pričetkom ob 17. uri srečanje mladinskih reprezentanc obeh obmejnih dežel. Tekmovanja bodo v pokritem bazenu.

Na njih bo sodelovalo okoli 40 plavalk in plavalcev obeh dežel, ki se bodo pomerili v naslednjih disciplinah: 400 m prosto, 200 m prsno, 100 m hrbtno, 200 m mešano, 100 m prosto, 100 m metuljček ter v štafeti 4x100 mešano.

Naslednjega dne, 21. maja, pa se bo ob 10. uri začelo deželno prvenstvo začetnikov.

P. R.

NOGOMET

MILAN — Disciplinska komisija pri italijanski nogometni zvezi je včeraj določila, da bo najboljši italijanski strelec Paolo Rossi ostal še za naslednjo sezono pri LR Vicenzi. Kakor nam je vsem znano sta Juventus in Vicenza v zaprti zalepki ponudila vsoto denarja za Rossija. Pri odpiranju zalepk sta bila prisotna Boniperti in Farina. Zmagala je torej Vicenza, ki je za Rossija ponudila več denarja od Turinčanov, kar je brez dvoma veliko presenečenje, saj je splošno znano, da razpolaga Juventus z višjim kapitalom od Vicenze.

NAMIZNI TENIS

Ljubljančani šesti

V nedeljo se je končala zvezna moška in ženska namiznoteniška liga. Pri ženskah je naslov osvojil Proleter iz Čoke, pri moških pa bo treba še odigrati zaostalo tekmo med Sento in beograjskim Partizanom, da bomo zvedeli za novega prvaka. Za sedaj je prvi na lestvici Spartak iz Subotice, ki ima dve točki naskoka pred Sento; v primeru, da bi Senta premagala Partizan, bo treba odigrati še dodatno srečanje za naslov prvaka.

Zagrebški Vjesnik, ki je že vrsto let bil neprenehoma prvi na končni lestvici, je letos no odhodu Šurbeka v ZRN in Stipančića v JLA obtičal na 4. mestu, medtem ko je slovenska republiška selekcija, ki nastopa pod imenom Olimpija osvojila solidno 6. mesto.

Pri ženskah je Proleter zmagal pred zagrebško Mladostjo in Naftagasom iz Kikinde. Olimpija je bila na koncu peta.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 57 23
Naročnina
Mesečno 2.900 lir — vnaprej plačana celotna 29.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 44.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,00 din, ob nedeljah 3,50 din, za zasebnike mesečno 40,00, letno 400,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 55,00, letno 550,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 13.000 lir. Finančno-upravni 600, legalni 600, osmrtnice 250, sožalja 300 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

POLOŽAJ NA AFRIŠKEM ROGU POSTAJA EKSPLOZIVEN

Eritrejci obtožujejo Etiopijo genocida Džibuti razdvaja Adis Abebo in Mogadiš

Mengistujevo letalstvo in topništvo naj bi povzročili veliko žrtev med civilnim prebivalstvom - Barre o etiopskem pohlepu po bivši francoski koloniji

NAIROBI — Položaj na afriškem rogu se ponovno hudo zapleta, in to ne morda zgolj zaradi silovite ofenzive, ki jo je sprožilo proti pripadnikom eritrejskega osvobodilnega gibanja 20.000 članov etiopske garnizije v Asmari ob zaslombi težkih oklopnih vozil in letalstva, temveč tudi zaradi naraščajočega trenja med adisabebškim in somalskim režimom. Medtem ko ima Mengistu hude preglavice z Eritrejci, ki že sedemnajst let upravičeno zahtevajo avtonomijo (potem ko je Hajle Selasje nasilno priključil njihovo domovino svojemu cesarstvu) in se mora obenem zoperstavljati notranji politični opoziciji z leve in desne, mu somalski predsednik Barre očita, da se hoče polastiti še Džibutija.

Državica, ki je spričo dane zemljepisne lege (na stičišču med Rdečim morjem ter Indijskim oceanom) izrednega strateškega pomena, je postala neodvisna, kot znano, junija lansko leto in je veljala za poslednjo francosko kolonijo. Že od trenutka, ko je postal Džibuti neodvisen, je bilo jasno, da bo kaj kmalu postal predmet ekspanzionističnih teženj, sicer neposredno iz vrst sosednih držav, posredno pa iz krogov velesil. Mengistu je včeraj v govoru pred stotisočglavo množico v Diredavi opozoril mogadiško vlado, da utegne priti med Etiopijo in Somalijo do vnovičnega spopada, če «Barrov reakcionarni režim ne bo spremenil svojega stališča glede Džibutija».

Interesi obeh so očitni, sicer mimo strateške vloge Džibutija tudi zato, ker prevladujejo med tamkajšnjim prebivalstvom pripadniki plemena Isa, ki je somalskega porekla. Mengistu je pripomnil, da si njegova vlada želi samo miru na afriškem rogu, medtem ko hlepi somalska po delu severne Kenije in seveda Ogadenu. V resnici je Barre te dni izrecno podčrtal, da bo še naprej podpiral prosomalsko osvobodilno gibanje v tej deželi. Znano je sicer, da so se pred meseci bojevali na planoti proti Etiopcem tudi somalski redni vojaki, a Mengistu je včeraj znova izjavil, da so med njimi tudi pakistanski, iraški in egiptovski. V Islamabadu so izjavo označili kot golo natolcevanje in provokacijo.

Če so Mengistujeve skrbi v zvezi z bodočim razvojem dogodkov v Ogadenu utemeljene, tega ni seveda mogoče reči o «zaskrbljenosti zaradi reakcionarnega manevriranja eritrejskih borcev na rovaš adisabebškega režima». Pripadnike dveh osrednjih in tretje, manjše fronte za osvoboditev Eritreje za kulisami sicer menda res skušajo «manipulirati» ta ali ona tretja država (zahodnoimperialistična ali, denimo, zmernoarabska), to pa nikakor ne more opravičiti zdajšnjega strašnega bombardiranja mest in vasi, s katerim hoče Mengistu dokončno streti oleherni odpor Eritrejcev, ki bolj ali manj upravičeno že govore o pravem genocidu. Ko bi adisababebske oblasti pravočasno prisluhnile vodstvu OAE pa tudi OZN in rešile eritrejsko vprašanje po mirni poti političnih pogajanj, ki bi morala sloneti na načelu upravne avtonomije v okviru federacije, bi se afriški rog gotovo ne spremenil v tako nevarno smodnišnico.

Etiopski bombniki so včeraj napadali vso okolico Asmare tja do 10 km oddaljenega Teklaja, istočasno so isto območje obstreljevali topničarji. Topništvo je z druge strani obdelovalo gverilske položaje in naselja tudi v razdalji do 30 km zahodno od glavnega mesta, sicer na obronkih pogorja Tekera. Glasnik osvobodilnega gibanja omenja tudi srdite spopade med oklopnimi vozili asmarske garnizije, ki delujejo na ravninskem območju do Teklaja ter ustreznimi enotami Eritrejcev, ki imajo pod nadzorstvom vse gričevnato ozemlje okrog Asmare. Kaže, da so utrpeli etiopski vojaki hude izgube, a o žrtvah poročajo tudi iz partizanskih vrst.

Komunike «fronte za osvoboditev Eritreje» navaja, da skušajo Etiopci z napadi na civilna naselja prestrašiti prebivalstvo in ga pregnati drugam, ker daje očitno zaslombo eritrejskim enotam. Fronta hkrati poziva vse prijateljske države, naj s primernim posegom pri Mengistuju preprečijo genocid. Tembolj še, ker je polkovnik te dni jasno dal razumeti, da bo eritrejsko vprašanje mogoče rešiti samo z vojno. (dg)

Zaskrbljenost Jugoslavije zaradi zapleta na afriški celini

BEOGRAD — V zveznem tajništvu za zunanje zadeve je bila včeraj redna tiskovna konferenca. Glasnik Tajništva Mirko Kalezic je časnikarjem najprej spregovoril o pomenu, ki ga Jugoslavija pripisuje posebnemu zasedanju generalne skupščine združenih narodov o razorožitvi.

«Pomen tega zasedanja — je izjavil Kalezić — je v samem dejstvu, da se generalna skupščina prvič od ustanovitve OZN ukvarja izključno z obravnavo problemov razorožitve. Kar je izraz spoznanja in prepričanja mednarodne skupnosti. Da je ta problem najtesneje povezan s splošnim razvojem mednarodnih odnosov in da posega v življenjske interese vseh držav. Posebno zasedanje o razorožitvi je enkratna priložnost, da se z aktivno udeležbo vseh članic ZN napravi ocena stanja, do katerega je pripeljala oboroževalna tekma, da se ugotovi, do kam so privedli dosedanji pogovori o razorožitvi, in da se doseže skupni dogovor o novi usmeritvi, ki bi odprla možnosti za vsebinski napredek na področju razoroževanja».

Med vprašanji, ki so jih časnikarji zastavili Kaleziću, je bilo tudi eno v zvezi s spomenico, ki jo je Somalija poslala generalnemu tajniku združenih narodov Waldheimu in v kateri obvešča vse članice ZN, da se ne strinja s članstvom Kube v gibanju neuvrščenih. V odgovoru je Kalezić poudaril:

«Za zdaj nismo uradno seznanjeni z vsebino somalske spomenice, na katero se nanaša vprašanje. Ob številnih priložnostih smo naglašali, da razlike v stališčih in morebitne medsebojne spore neuvrščene države morajo reševati po mirni poti, s spoštovanjem temeljnih načel ustanovne listine združenih narodov in neuvrščenosti, v interesu ohranitve in krepitve enotnosti neuvrščenih držav in preprečevanja, da bi spore med njimi izkoriščali tuji dejavniki».

Zadnjih dogodkov v Zairu, kjer v pokrajini Šaba spet divjajo boji, glasnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva ni komentiral, ker «za zdaj ne razpolaga s celovitejšimi informacijami», pač pa je dejal, da Jugoslavija spremlja te dogovore in da je zaskrbljena zaradi najnovejših dogodkov.

Nova jordanska kraljica

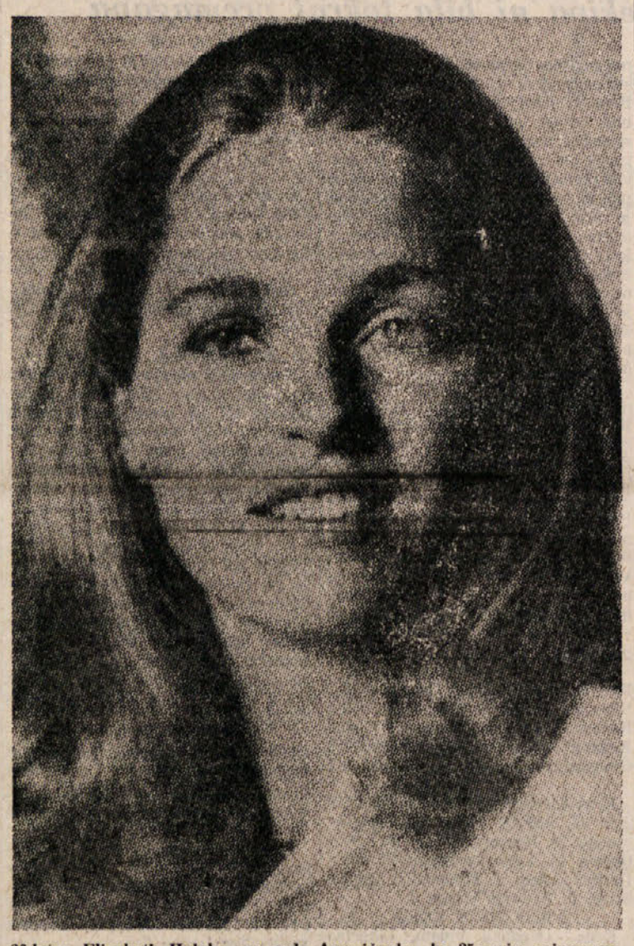

26-letna Elizabeth Halaby, po rodu Američanka, bo 25.maja, z imenom princesa Nur Al Hussein, kar pomeni Husseinova luč, postala četrta žena kralja Husseina

DOPOLNILNE VOLITVE V OVIEDU IN ALICANTEJU

Znatna uveljavitev španske levice

Oba izvoljena senatorja sta socialista - KPŠ podvojila glasove

MADRID — Včeraj so se v Alicanteju in v Oviedu zaključile nadomestne volitve, ki so bile za špansko politično življenje pomemben test. Levica se je, kot pričakovano, uveljavila. Največ glasov so dosegli socialisti, komunisti pa so skoraj podvojili svoj odstotek.

V Alicanteju so volili, da bi nadomestili umrlega socialističnega senatorja Juliana Andujarja, v Oviedu pa zaradi odstopa komunista Wenceslava Rocesa, ki je bil izvoljen na mešani listi PSOE-PCE-DC. Udeležba na voliščih ni bila velika. V Alicanteju je volilo 51,49 odst. upravičencev, v Oviedu pa je bil dotok na volišče še manjši, le 46,88 odst.

V obeh primerih sta bila izvoljena socialistična kandidata: Alberto Javier Perez Ferrè (v Alicanteju) in Fernando Moran Lopez (v Oviedu). Če upoštevamo, da je Lopez eden izmed ustanoviteljev španske ljudske stranke, ki se je pred kratkim združila s PSOE, lahko rečemo, da je to prvi pozitivni rezultat združitve španskih socialistov. PSOE je dobil 33 odst. glasov, vladna stranka UCD 27 odst., KPŠ 19 odst.

Politični komentatorji pripisujejo velik pomen pičli udeležbi. Če upoštevamo, da so še volitve vzdržali predvsem tisti, ki so na prejšnjih političnih volitvah glasovali za vladno stranko, je to dokaz, da so ljudje nezadovoljni s sedanjo Suarezovo vlado in njeno politiko.

Veliko napredovanje levih strank pa dokazuje, da se vse bolj približujejo svojemu cilju, to se pravi vstopu v vlado. To velja zlasti za socialiste (ki se v tej volilni kampanji niso hoteli pridružiti Carrillu), medtem ko je najbrž dejansko število volivcev KPŠ še večje, kot bi lahko sklepali iz teh volitev. (ml)

Ustavna reforma v Braziliji

RIO DE JANEIRO — Predsednik brazilskega senata Petronio Portela je včeraj napovedal, da bo vlada v kratkem poslala kongresu osnutek ustavnih reform. Amandmaji naj bi stopili v veljavo marca prihodnjega leta z izvolitvijo novega predsednika.

Če naj verjamemo vestem iz brazilskih krogov naj bi s popravki ustave odvzeli predsedniku dober del izrednih pristojnosti, ki mu jih je priznavala dosedanja ustava (če listino sploh lahko tako imenujemo). Odslej naj bi predsednik lahko proglasil izredne ukrepe na omejenih področjih, ter izredno in obsedno stanje v državi. Moč, da odvzame parlamentarni mandat in prekliče osumljencem politične pravice, pa naj bi imelo le vrhovno sodišče.

Italijanski kandidat ne bo poletel v vesolje

PARIZ — 31-letni inženir Franco Malerba iz Busalle (Genova), ni več član skupine, ki bi se morala skupno z enim ameriškim kolegom udeležiti poleta prvega vesoljskega krožečega laboratorija «Spacelab» konec leta 1980.

Evropska vesoljska agencija sporoča, da so evropski kandidati naslednji: 37-letni nemški znanstvenik Ulf Merbold, 34-letni švicarski astronom in pilot Claude Nicollier in 32-letni nizozemski fizik Wubbo Ockels. Od teh treh pa bo prišel v poštev eden sam. Končni kandidat bo izbran le nekaj mesecev pred pričetkom evropskega vesoljskega podviga. Ostala dva pa bosta za rezervo.

CATANIA — Porota je obsodila na 26 let zapora 53-letnega upokojenca Alfia Ragoneseja, ki je 30. septembra 1975 z lovsko puško ustrelil geometra Antonina Alba in kmečkega delavca Angela Fazia ter huje ranil geometra Salvatoreja Lo Turca. Nanje je streljal, ker so podrli proti njegovi volji razmejitveni zid med svojim in njegovim zemljiščem.

Bombna atentata v Ferrari

FERRARA — Val terorističnih atentatov je zajel tudi Ferraro. Prejšnjo noč sta pred sedežema pokrajinskih federacij KPI in KD eksplodirala močna peklenska stroja, ki sta na srečo zahtevala le gmotno škodo. Zaenkrat si še nobena skupina ni prilastila odgovornosti za atentata.

Bomba, ki je počila pred komunističnim sedežem, je bila po oceni minercev le močnejša petarda, ki je bila tempirana z dokaj grobim mehanizmom. Eksplozija je povzročila majhno škodo.

Veliko večjo rušilno moč je imela bomba, ki je eksplodirala pred pokrajinskim sedežem KD. Preiskovalci celo trdijo, da bi bomba lahko zrušila celotno poslopje, če bi jo teroristi vrgli v urade in ne le položili na okno. Šlo je za nekaj kilogramov smodnika, ki so ga teroristi stlačili v kovinsko škatlo in tempirali z dokaj grobim mehanizmom.

Atentata, ki imata fašistični pečat, sta izzvala takojšen ogorčen odgovor vseh demokratičnih sil.

Nov atentat ETA

SAN SEBASTIAN — Troje zakrinkanih teroristov, o katerih gre glas, da so pripadniki baskovske organizacije ETA, je z brzostrelko hudo ranilo člana tako imenovane «stare Francove garde». V zadnjih štirih letih je prejel nič koliko groženj.

RAZSODBA TURINSKEGA KAZENSKEGA SODIŠČA

Poldrugo leto zaporne kazni Curciu in Franceschiniju zaradi poveličevanja zločina

Sodili so jima, ker sta ocenila umor Alda Mora kot «dejanje proletarske pravice»

TURIN — Turinsko kazensko sodišče je po kratki, vendar dokaj razgibani in razburljivi razpravi, obsodilo bivša voditelja rdečih brigad Renata Curcia in Alberta Franceschinija na poldrugo leto ječe in na plačilo sodnih stroškov. Sodni zbor je brigadista spoznal za kriva poveličevanja zločina.

Včerajšnja obravnava proti ustanoviteljema terористične organizacije je posledica nedavnega, 15. sporočila brigadistov na procesu proti zgodovinskemu jedru RB, ko sta Curcio in Franceschini označila umor predsednika krščanske demokracije Alda Mora kot «dejanje proletarske pravice» in «dejanje največje možne humanosti v sedanji kapitalistični družbi». Sodni zbor je po daljšem posvetu sicer zavrnil zahtevo javnega tožilca po takojšnjem kazenskem postopku proti obtožencema, obenem pa je poslal državnemu pravdništvu zapisnik obravnave za morebitno avtonomno sodno akcijo.

Obravnava se je zaradi pravnih zapletljajev dejansko začela šele popoldne, ko je sodnemu zboru uspelo najti odvetnika, ki je bil pripravljen naložiti si breme obrambe. Obtoženca sta po stari navadi skušala že od vsega začetka preprečiti odvetniku poseg, zaradi česar ju je predsednik izključil iz dvorane.

Javni tožilec je za oba zahteval dve leti in pol zaporne kazni, medtem ko je zagovornik zahteval popolno oprostitev, saj naj bi njune ocene bile le «zunanji dokaz pripadnosti oboroženi tolpi». (vt)

Pred mednarodnim razsodiščem

Iranska diktatura na zatožni klopi

RIM — Zastopnik iranske opozicije v izgnanstvu je najavil, da bo posebno mednarodno razsodišče pod predsedstvom Lelia Bassa in pokroviteljstvom mednarodne zveze ljudstev še letos postavilo na zatožno klop teheransko strahovlado. Dejansko bo šlo za bivše Russlovo razsodišče. Prizorišče politične sodbe zoper diktaturo še ni znano.

Predstavniki iranskih demokratov že zbirajo dokazno gradivo, s katerim bo postregel razsodišču tožilec, in to ob sodelovanju vidnih osebnosti ter humanitarnih organizacij iz raznih držav. Šahu Rezi Pahlaviju, njegovim vladam in sploh celotnemu režimu bo sojeno zaradi zatiranja tako na političnem kakor na gospodarskem in kulturnem področju.

Opozicija navaja, da je fašistična represija v Iranu zahtevala kar 40 do 50 tisoč človeških žrtev, odkar je l. 1953 ponovno sedel na prestol zdajšnji šah. Obenem je bilo zgnetenih v zapore in mučenih več deset tisoč demokratov. Po uradnih podatkih teheranskega režima znaša število političnih jetnikov samo 3.200...

Proces, če ga smemo tako imenovati, bo prav gotovo velikega pomena in v nemajhno pomoč šahovim nasprotnikom (v prvi vrsti gre za levičarje in predvsem komuniste pa tudi «zmerne demokrate»); če že ne zaradi drugega, vsaj zato, ker bo svetovni javnosti nazorneje prikazal nevzdržne razmere v tej deželi, posebno še v luči zadnjih hudih nemirov.

Ti so se predvčerajšnjim ponovili, čeravno v blažji obliki, dokazujejo pa, da niso protirežimske demonstracije več zgolj spontane ali pretežno verske narave, temveč slonijo na pobudah prebujene demokratične opozicije, kakor je naglasil vodja enotnega odbora za demokracijo v Iranu Ramat Košorvi, ki se je svojega dne moral zateči iz političnih razlogov v Italijo. (dg)

AMERIČANI IN NJIHOV ZAUPNIK OBTOŽUJEJO SAMO TANASSIJA

Kateri stranki je Lefebvre izročil zadnji obrok podkupnine Lockheed?

Gre za nič manj kot pol milijona dolarjev, ki naj bi jih Lefebvre po naročilu «neimenovanega» prenesel skozi računa dveh bank

RIM — Družba Lockheed Corporation je polagala največje zaupanje v Ovidia Lefebvra, v njegovo strokovno sposobnost in zvestobo družbi, saj mu je zaupala osebno upravljanje z nad dvema milijonoma dolarjev, ki sta služila za podkupovanje. Ovidio je v svoji natančnosti poskrbel za vsako najmanjšo podrobnost, beležil si je tudi najmanjši izdatek, ki ga je porabil za družbo Lockheed. Kot dokaz te natančnosti je najbolj zgovorno dejstvo, da je bil ob plačilu prvih dveh obrokov podkupnine (200 milijonov lir 5. junija 1970 skrivnostnemu neznancu v predsobi ministra Tanassija in 360 milijonov lir v nekem javnem lokalu isti osebi) vedno prisoten tudi Cowden, kot priča in nadzornik. O tretjem obroku 300 milijonov lir pa se ne spominja ničesar: ne samo komu je bil namenjen znesek, niti kateri bančni zavodi so izdali ček. Vsoto 500 tisoč dolarjev so prenesli z računa neke banke na račun druge s posredovanjem neke tretje banke po nasvetu «neimenovanega», je dejal Ovidio Lefebvre.

Sodnik De Stefano je skušal izvleči iz Ovidia kaj več in ga je vprašal, zakaj si ni priskrbel nobene dokumentacije o tem izplačilu, ko pa je ob prvem obroku celo napravil fotokopije čekov. Ovidio Lefebvre je s pretehtanimi besedami odgovoril: «Morda sem jo napravil, a je nisem našel. Vsekakor, je pristavil, sem o tem govoril z Eganom, ki me je pohvalil za opravljeno delo, o nakazilih pa je dejal: «Manj kot veš, bolje je.» Med drugim, če so oni molčali, se mi ne zdi dosledno, da bi prav jaz spregovoril.»

Najbolj temna točka zapletene afere Lockheed je torej ostala nepojasnjena. Kljub temu se lahko z nekoliko fantazije sklepa, komu je bilo namenjenih 300 milijonov lir. Lefebvre je vedno vztrajal, da ni bil denar namenjen osebam temveč strankam. Pogajanja o nakupu letal C-130 so se pričela z obiskom pri tedanjem predsedniku vlade Marianu Rumorju, nadaljevala pa so se z Guijem, ki je kot obrambni minister tudi podpisal prvo pismo s predlogi, ko je postal obrambni minister socialdemokrat Tanassi, pa so pogajanja za krajše obdobje prekinili.

Američani in Ovidio Lefebvre so vedno izjavili, da je bilo njihovo zanimanje za Italijo usmerjeno predvsem na ceno letal. Morda pa se njihova naklonjenost ni omejevala samo na ceno letal? Če upoštevamo da so se znebili socialdemokratov z izjavami, da so jim izročili podkupnino, koga hočejo sedaj kriti z molkom ob obroku 300 milijonov lir?

Med razpravo so Ovidia Lefebvra vprašali tudi druge podrobnosti o škandalu Lockheed: kolikokrat so se sestali z ministrom Tanassijem in z generali Costarmaereo, o odnosih z Maxom Melco, Olivijem in Camillom Crocianijem, bivšim predsednikom Finmeccanice, ki je izginil s prizorišča že pred leti in je Ovidiu pomagal, da se je znašel v labirintu italijanske birokracije.

GRAZIA GASPARI

Združitev avtonomnih sindikatov šolnikov

RIMINI — Med vsedržavnim kongresom avtonomnih sindikatov šolnikov SAMI in SNASE, ki se začenja danes v Riminiju, se bosta organizaciji združili v enotno sindikalno telo. Kaže, vendar pa se bo o tem moralo izreči 500 delegatov, da se bo novemu telesu pridružil še SNA LS. V tem primeru bi avtonomna organizacija z 200.000 člani postala najmočnejša sindikalna organizacija na področju šole.

Sodni pozivi javnim upraviteljem v zvezi s povodnijo v Mesini

MESINA — Državno pravdništvo je podpisalo 23 sodnih pozivov, ki jih je naslovilo ravno toliko javnim upraviteljem in tehnikom z utemeljitvijo, da so posredno odgovorni za strahovito povodenj, ki je l. 1974 zahtevala štirj človeške žrtve ter razdejala poleg mesinske mestne četrti nič manj kot deset občin južno od tega mesta.

Verižno trčenje na avtocesti

BOLOGNA — Včeraj zjutraj je prišlo na avtocesti Sonca pri kraju Pian del Voglio do verižnega trčenja. Nesreča je zahtevala eno smrtno žrtev, ranjenih pa je bilo 23 oseb. Žrtev je 40-letni Amadio Noli iz Finalunga di Siena. Njegov avtomobil je ostal zmečkan med dvema tovornjakoma. Z njim sta se vozili še dve osebi, ki pa sta bili le laže ranjeni. Hudo ranjen je voznik avtomobila Fiat 131, ki je trčil v tovornjak. Ostali ranjenci so potniki avtobusa, ki je prihajal iz Masse Carrare in bodo okrevali v roku 20 dni.

Gasilci in policija, ki so prihiteli na pomoč iz Bologne, so imeli več ur dela.

MILAN — Milanski dnevniki in večerniki ne bodo izšli zaradi stavke tiskarskih delavcev. Pokrajinski sindikat tiskarjev je stavko napovedal že za 13. maj, vendar jo je nato preklical, da bi zajamčil obveščanje javnosti v zvezi z umorom predsednika KD Alda Mora. Cilj stavke je — kot pojasnjuje sporočilo tiskarjev — protestirati zoper hudo krizo, ki jo tiskarne preživljajo v Milanu in v pokrajini in ki bi lahko imela kot posledico val odpustov.

LONDON — Včeraj so sprejeli na opazovanje v bolnišnico osem uslužbencev atomskega središča družbe «British Nuclear Fuel Ltd» v Windscalu na severnem Angleškem. Zelo verjetno so bilj med delom žrtve jedrskega sevanja.

Zasedanje biroja neuvrščenih v Havani

Razčlenitev problematike neuvrščenega gibanja

HAVANA — V kubanskem glavnem mestu se je včeraj začel ministrski sestanek koordinacijskega biroja neuvrščenih držav. Zasedanja se udeležujejo predstavniki vseh 25 držav članic biroja, poleg njih pa še zastopniki približno 15 drugih neuvrščenih držav s statusom opazovalcev. Sestanek je začel predstavnik Sri Lanke, ki je dežela koordinatorica neuvrščenega gibanja med peto in šesto vrhunsko konferenco, torej med Colombom 1976 in Havano 1979.

Po slovesnem uvodu so najprej spregovorili predstavniki posameznih regionalnih skupin neuvrščenih držav. V imenu evropske skupine je spregovoril šef jugoslovanske delegacije novi zunanji minister Josip Vrhovec.

Na tridnevnem ministrskem zasedanju bo koordinacijski biro sprejel stališča neuvrščenih dežel do žgočih mednarodnih problemov in v zvezi z bližnjimi pomembnimi svetovnimi zborovanji neuvrščenega gibanja. To sta ministrska konferenca, ki bo letos v Beogradu, in šesta vrhunska konferenca, ki bo prihodnje leto v Havani. Kakor pričakujejo, bo posebna pozornost veljala kriznim žariščem v svetu, zlasti Bližnjemu vzhodu ter afriškemu jugu in rogu, obravnavali pa bodo tudi spore med posameznimi neuvrščenimi državami v zadnjem času. Posebna pozornost pa bo na sedanjem srečanju v Havani veljala usklajevanju stališč neuvrščenih držav za enoten nastop na bližnjem posebnem zasedanju generalne skupščine Združenih narodov o razorožitvi.

XI. MEDNARODNO PISATELJSKO SREČANJE NA BLEDU

Darilo kanalskim Slovencem

BLED — Nocoj se je z Župančičevim večerom in z izročitvijo knjižnega darila kanalskim Slovencem končalo dvodnevno delo enajstega mednarodnega pisateljskega srečanja na Bledu.

Dopoldanski uvodni referat je imel znani beograjski kritik in literarni teoretik Predrag Palavestra na temo «Receptivnosti in zgodovinskosti književne oblike» in med drugim poudaril, da v nasprotju s splošnim kaosom, grobostmi, negotovostmi in neskladjem objektivnega sveta, harmonična samostojnost, popolno ustvarjanje umetniške tvorbe deluje kot tolažba in kot privid nekega drugega sveta, kot oživljen sen, v katerega zaprtem in avtonomnem prostoru se uresničuje tisto, kar je bilo izgubljeno v zgodovini.

V razpravi so dopoldne sodelovali Claude Argelier iz Francije, Thomas Ungvaj iz Madžarske, Dan Mutascu iz Romunije, Lennard Frick iz Švedske in predstavnika Cipra in Nigerije.

Popoldne je bilo namenjeno predavanju predsednika društva italijanskih pisateljev iz treh Benečij znanega italijanskega pesnika iz Benetk Uga Fasolija, ki je udeležence mednarodnega srečanja seznanil s sodobno italijansko poezijo (izvleček iz njegovega zanimivega predavanja bomo objavili kasneje).

Zvečer so udeleženci srečanja počastili stoletnico Župančičevega rojstva z večerom, posvečenim njegovi poeziji. Originalne verze je na večeru recitiral Igor Torkar. Župančičeve verze, prevedene kar v štirinajst tujih jezikov, med njimi tudi v arabščino, pa so brali posamezni tuji udeleženci, ki so kar med srečanjem prevedli Župančičeve verze v svoje jezike. Ob tej priložnosti so tudi v imenu mednarodnega srečanja izročili predstavnikoma kanalskih Slovencev don Mariu Gariupu in učitelju Salvatoreju Venosiju majhno slovensko knjižnico kakih stotih slovenskih knjig, ki so jih za to priložnost podarile slovenske založbe Državna založba Slovenije, Cankarjeva založba, Prešernova družba, založba Lipa in Narodna in univerzitetna knjižnica iz Ljubljane.

Jutri bodo udeleženci srečanja odšli na piknik v Bohinj in s skupno večerjo zaključili uspešno in bogato enajsto mednarodno pisateljsko srečanje na Bledu.

DUŠAN ŽELJEZNOV

● Dr. Lojze Berce

(Nadaljevanje s 1. strani)

to v Beogradu v centralnem tiskovnem uradu predsedstva vlade, po osvoboditvi pa najprej pri Primorskem dnevniku v Trstu in od leta 1949 do danes pri tržaškem tedniku «Gospodarstvu», katerega glavni in odgovorni urednik je potemtakem neprekinjeno že 29 let. Poleg rednega novinarskega dela je napisal še vrsto publikacij. Na koncu je v utemeljitvi rečeno, da je «tednik «Gospodarstvo» pripeljal do tega, da uživa ugled in spoštovanje ne le med slovenskimi, pač pa tudi med italijanskimi gospodarstveniki. Vanj vlaga vse svoje bogato poznanje gospodarskih problemov, pri pisanju pa ga odlikujeta jasnost in preprost ter lahko razumljiv slog».

V uvodnem delu svečanosti, ki jo je začel predsednik Društva novinarjev Slovenije Božo Kovač, je imel priložnostni govor predsednik mestne skupščine Ljubljane Marjan Rožič. Najprej je orisal lik narodnega heroja Toneta Tomšiča, po katerem se nagrade imenujejo in poudaril njegov delež pri oblikovanju in usmerjanju partizanskega tiska, da bi «resnično in povsod bil sestavni del svobodnega boja, da bi prispeval k širini in množičnosti naše revolucije in v njej imel vire svoje vsebinske usmeritve». Ko je potem prešel na današnjo vlogo novinarstva v pogojih socialističnega samoupravljanja, je Marjan Rožič dejal: «Tisk in vsa druga sredstva obveščanja v naših razmerah niso orožje političnega boja za oblast, niti sredstvo političnega monopola, ampak vse bolj postajajo sestavni del samoupravljanja, delegatskih odnosov celotnega političnega sistema in predvsem sredstvo, ki je stalno vezano na človeka, ne pa odtujeno od njega».

Ko je govoril o tem, da se v socialističnem samoupravljanju oblikuje tudi novinar, predvsem pa njegova osebnost in ustvarjalnost, je dejal: «Novinar ni, razen redkih izjem, ki jih je čas prerasel, pasiven zapisovalec in registrator ali nezainteresiran opazovalec družbenih procesov. Novinar je borec za samoupravne odnose, ki prevzema tudi polno odgovornost za lastno delo in za družbeni razvoj. Posebej ob tem velja opozoriti, da samoupravni odnosi potrebujejo borbenega, ustvarjalnega, kritičnega, odločnega, odgovornega novinarja, ki je sposoben, da oborožen z znanjem prodira v družbene tokove, sodeluje v boju mnenj, se spopada z ostanki starega v družbeni praksi in se v prvih bojnih linijah, skupaj z drugimi delovnimi ljudmi, angažira v uresničevanju samoupravnih odnosov.»

Za Tomšičeve nagrade se je kot najstarejši nagrajenec za življenjsko delo v imenu vseh zahvalil dr. Lojze Berce in ob tem zlasti poudaril nujnost trdne povezanosti med matičnim narodom in njegovi deli izven državnih meja.

Dr. Bercetu iskrene čestitke novinarskega kolektiva Primorskega dnevnika.

ZARADI «PROTISOVJETSKE PROPAGANDE»

Fizik Jurij Orlov obsojen na 7 let prisilnega dela

Po prestani kazni mu bo za pet let dodeljeno stalno bivališče - Milica za pet ur priprla Andreja Saharova in ženo

MOSKVA — Okrožno kazensko sodišče, ki mu predseduje Valentina Lubencova, je včeraj po tridnevni razpravi obsodilo oporečniškega fizika Jurija Orlova na 7 let prisilnega dela v strogem režimu in 5 let prisilnega bivališča po prestani kazni. Sodišče trdi, da je Orlovu dokazalo, da je širil med tujimi dopisniki v letih 1973-77 «klevete na račun Sovjetske zveze» in tako zapadel pod paragraf kazenskega zakonika, ki zadeva «protisovjetsko agitacijo in propagando»

Sodni zbor je dejansko sprejel v celoti zahtevo javnega tožilca Sergeja Jemeljanova, ki je med drugim zaslišal deset prič, da bi dokazal, kako so posamezne informacije, ki jih je Orlov delil tujim dopisnikom, lažne. Orlov, ki ni nikoli zanikal, da bi delil informacije tujim dopisnikom in sicer v svojstvu odgovornega za dejavnost «odbora za nadzorstvo izvajanja helsinške listine v SZ», je zahteval, naj se zaslišijo tudi razbremenilne priče, vendar so bili sodniki mnenja, da to ni potrebno, češ da so prekrški, za katere je sojen, več kot dokazani.

Zadnji dan razprave je v dvorani in izven nje prišlo do izgredov. V dvorani je publika psovala obtoženca z vzdevki, kot «vohun, izdajalec», kar ni čudno, če pomislimo, da so v dvorani bili v glavnem člani zbora državne varnosti in aktivisti prostovoljne milice. Slednji so tudi sistematično pregledovali ženo Orlova Irino, ko je zapuščala dvorano, da bi poročala tujim dopisnikom, ki so čakali na dvorišču, ker jih milica ni pustila vstopiti. Med ljudmi, ki so čakali na izid procesa je bilo tudi več oporečnikov, med temi jedrski fizik Andrej Saharov in njegova žena Jelena. Ker sta se večkrat skušala preriniti skozi gnečo v sodno dvorano so ju miličniki odpeljali na svoj sedež in pet ur zasliševali. Izpustili so ju proti večeru.

Vest o tako ostri obsodbi Jurija Orlova je vzbudila splošno ogorčenje na Zahodu, predvsem v ZDA in Veliki Britaniji. Angleško zunanje ministrstvo je s tem v zvezi protestiralo pri sovjetskih oblastem, a so jim te grobo odvrnile, naj se londonska vlada raje briga za oporečnike» na Severnem Irskem. (st.s.)

Troje razpečevalcev mamil za rešetkami

BOLOGNA — Karabinjerji so aretirali tri razpečevalce mamil, pri katerih so našli poldrugi kilogram nepalskega hašiša, hektogram marijuane in enako količino hašiševega olja. Gre za 28-letnega Romualda Barbettija, 23-letnega Sandra Pippa in 17-letnega Francesca P., ki so jih orožniki prestregli v avtu renault.